Lynx, n. s. (Praha), **43**(1–2): 149–179 (2012). ISSN 0024-7774 (print), 1804-6460 (online)

Recentní rozšíření bobra evropského (*Castor fiber*) v České republice v letech 2002–2012 (Rodentia: Castoridae)

Recent expansion of *Castor fiber* in the Czech Republic during 2002–2012 (Rodentia: Castoridae)

Aleš VOREL[1], Jiří ŠAFÁŘ[2] & Kamila ŠIMŮNKOVÁ[1]

[1] katedra ekologie, Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, Praha 6, Česko; vorel@fzp.czu.cz, kamilasimunkova@gmail.co
[2] Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, SCHKO Litovelské Pomoraví a krajské středisko Olomouc, Lafayettova 13, Olomouc, Česko; jiri.safar@nature.cz

došlo 18. 10. 2012

Abstract. The Eurasian beaver has recently recolonized Central Europe including the Czech Republic. We evaluated the beaver's distribution during 2002–2012 and summarized all known data (obtained by our own monitoring, cited in publications and databases, or sent in by numerous volunteers). We compiled a detailed list of faunistic records grouped on the basis of KFME mapping squares, supplemented by a general overview of how and when each river was first colonized and the current status of the particular population. It is evident that the population on the Morava River (including the lower part of the Dyje River) has been reaching a saturation point, and the tributaries are being successfully colonized by supernumerary animals. On the Odra River, initial populations have settled in its large tributaries, but the occurrence is rare. A large, strongly expanding population can be found in south-western Bohemia. In addition to the saturated population in the Český les Mts., freshly colonized river basins include large parts of Berounka, Vltava and Otava. Dispersers have been also recorded on the rivers of Sázava and Orlice and on the Elbe River (besides a small, stable population downstream). The described progress of beaver expansion is an extraordinary example of large mammalian dispersion. From a conservation viewpoint, we dare to say that restoration of the Eurasian beaver in the Czech Republic is one of the most successful reintroduction projects in the country's history.

Key words. *Castor fiber*, dispersion, migration, colonization, initial settlement, activity markings.

ÚVOD

Bobr evropský (*Castor fiber*) se již zcela začlenil do fauny ČR (Šafář 2002, Anděra & Červený 2004, Anděra 2011) i celé střední Evropy (Halley & Rosell 2002, Halley et al. 2012). Jeho prozatím úspěšný návrat do ČR počal v druhé polovině 70. let minulého století na jižní Moravě (Valachovič 1997). Významem je bobr dosti výjimečný živočich, jeho dopad na biotickou a ostatně i abiotickou složku krajiny je dalekosáhlý. Zároveň je však schopen výrazně zasahovat do lidských staveb a zájmů, čímž mohou vznikat značné technické, hospodářské i bezpečnostní problémy. Proto je naprosto klíčové se nadále zabývat vývojem a šířením populací bobra evropského na území ČR.

Tento přehled vznikl v přímé návaznosti na práci Šafáře (2002), která představila první a detailní informaci o novodobém šíření bobra na území ČR. Naším cílem bylo popsat další šíření druhu na území ČR v letech 2002–2011 a dále získané informace představit v takové formě, kterou je možno využít k dalším analýzám. Snahou proto bylo uvést nálezová data tak, aby bylo zřejmé, zda dané osídlení bobrem bylo otázkou náhodného šíření druhu (migrace jedince), či šlo o zřetelné teritoriální osídlení (přezimování skupiny jedinců), které je znakem úspěšného kolonizování lokality a znamená již dlouhodobé setrvání jedinců na místě. Ujednoceno bylo též časové měřítko.

Předložený materiál poskytuje shrnutí podstatných biologických poznatků, které umožňují vhled do procesu šíření bobrů krajinou ČR a stručný přehled původu populací z geografického a genetického pohledu. Před rozsáhlou kapitolou s podrobnými nálezovými daty je předřazena kapitola, v níž je zkráceně a heslovitě shrnut novodobý vývoj a rozvoj populací a kapitola v níž je odhad dalšího vývoje osídlení.

BIOLOGIE ŠÍŘENÍ

Šíření druhu v podmínkách ČR je zcela závislé na kvalitě biotopu, na migračních možnostech druhu a schopnosti produkce nových migrantů (teoreticky může lokálně podstatnou roli hrát i nelegální lov). Kvalita a vhodnost biotopu je ve středoevropské krajině limitována vzájemným působením tří faktorů: dostupnost a vhodnost břehových porostů dřevin, nadmořská výška a charakter vodních toků. Zatímco reprodukční strategie není procesem šíření příliš usměrňována a tedy na typu krajiny není závislá a k její úpravě dochází až během stabilizace populací, s rostoucí saturací území reprodukční zdatnost populací klesá (Heidecke 1984).

Potrava a vodní prostředí

Za klíčový faktor osídlení a šíření druhu krajinou ČR lze považovat distribuci preferovaných dřevin. Je známo, že bobr evropský (analogicky i bobr kanadský *C. canadensis*) je čistě herbivorní hlodavec. Jeho potravní bázi tvoří tři základní složky: podvodní vegetace, suchozemské byliny a příbřežní dřeviny (Wilsson 1971, Jenkins 1975, Svendsen 1980, Nolet et al. 1994, Donkor & Fryxell 1999, Krojerová-Prokešová et al. 2010). V průběhu roku dochází k zásadním změnám ve využívání těchto zdrojů, dřeviny v potravě bobrů dominují zejména od konce do začátku vegetačního období (Svendson 1980).

Z pohledu šíření a přežívání bobrů v území je podstatná vazba bobra na dřeviny okolí vodních toků a ploch. Dřeviny, které jsou naprosto klíčové pro existenci a přežití, jsou vrby (*Salix*) a topoly (*Populus*). Lze říci, že jejich distribuce předurčuje budoucí potenciál biotopů pro osídlení a dlouhodobé setrvání bobrů. Potravní bází je i širší spektrum dřevin, nejčastěji (dle výškového gradientu) lze nalézt v nižších polohách konzumaci javorů (*Acer*), jasanů (*Fraxinus*), dubů (*Quercus*), trnek (*Prunus*), svíd (*Swida*), ve vyšších polohách se přidávají břízy (*Betula*), jeřáby (*Sorbus*) a olše (*Alnus*). Zcela výjimečně lze nalézt okus jehličnanů, jde téměř výhradně o smrk (*Picea*) a borovici (*Pinus*). Ovšem jen dvě prve zmíněné dřeviny (vrby a topoly) jsou dlouhodobě schopny uspokojit potřeby bobrů v nevegetační sezóně. Tvrzení lze obrátit: tam, kde se vyskytují vrby a topoly, případně další z uvedených dřevin, je velmi pravděpodobné, že vznikne dlouhodobé osídlení bobrů. Podstatnou roli v době osídlení hraje množství dřevin v nabídce biotopu. Přestože je bobr schopen se alternativně uchýlit ke konzumaci dalších dřevin břehových pásů, je jasná evidence, že ke svému dlouhodobému setrvání vyžaduje dřeviny z čeledi Salicaceae, navíc v dostatečném množství (Danilov & Kanshiev 1983, Fustec et al. 2001,

Fryxel 2001, Heidecke 1989, Novak 1987, Hartman 1994). Definovat množství dřevin, které je schopno dlouhodobě zajistit existenci bobrů na lokalitě, se pokusili Fustec et al. (2001); podle jejich zjištění by uvnitř teritoria mělo být optimálně k dispozici 1,79 km břehových porostů rodů *Salix* a *Populus*. Prozatím nebylo publikováno mnoho prací, které by se zabývaly úbytkem dřevin pod potravním tlakem bobrů; lze pouze konstatovat, že bobři mění druhovou i věkovou strukturu břehových porostů (viz review Rosell et al. 2005). Z dlouhodobých pozorování v ČR pro tuto chvíli neexistuje doklad o destrukci stromového patra, dochází pouze k výraznému zmlazení a posunutí sukcesních stadií na nižší vývojové úrovně (Vorel, nepubl. data); např. soutok Dyje a Kyjovky je bobry osídlen ca. 37 let, přesto je zde stále patrné stromové patro měkkého luhu. Není možné proto předpokládat, že s postupující kolonizací a rostoucí hustotou osídlení bude docházet k masivní devastaci břehových porostů. Bobři v místě prvotního osídlení vždy zůstávají po dlouhou dobu, je proto málo pravděpodobná další migrace v důsledku nedostatku zdrojů (Fryxell 2001).

Pro šíření a existenci bobrů v krajině ČR jsou kromě distribuce konzumovaných dřevin podstatné další dva faktory – nadmořská výška a podélný sklon vodních toků. Ve středoevropské krajině nadmořská výška ovlivňuje výskyt bobra nepřímo přes kvalitu zdrojů (distribuci a dostupnost dřevin při přezimování). Klimaticky není bobr v tomto regionu nijak omezován, jeho adaptační schopnosti mu umožňují přežívat i v arktických oblastech (Aleksiuk 1968). V podmínkách ČR však s přibývající výškou klesá úživnost prostředí a vhodnost k osídlení. Rychlost růstu, doba a míra regenerace dřevin okolí vodních toků s nadmořskou výškou klesá a stejně tak klesá nabídka vhodných dřevin. Již v nadmořských výškách přes 850–900 m je okolí vodních toků a ploch pro bobra málo úživné; z potravně užívaných dřevin jsou kromě řídce rostoucích topolů a vrb k dispozici zejména jeřáby, olše a břízy. Tato nabídka a nízká rychlost regenerace však není schopna uspokojit dlouhodobé potravní požadavky.

Výrazný vliv na osídlování území bobry má charakter vodních toků. Obecně je bobr zdatný migrant, který je schopen se šířit téměř jakýmkoliv typem vodního prostředí (je schopen i vzdálených migrací po souši). Pro dlouhodobé setrvání si však vybírá stanoviště s malým podélným sklonem, nekamenitého rázu a s klidnou hladinou (Heidecke 1984). Bystřinné toky lze proto vyloučit z pohledu dlouhodobého osídlení. Přestože je druh schopen takovým tokem bez problému migrovat, charakter břehů a nestabilita průtoku a vodní hladiny neposkytují vhodné podmínky pro dlouhodobé osídlení. Lokality, jež nesplňují požadavky dlouhodobého osídlení, jsou pak obývány jen sporadicky – hlavně migranty či handicapovanými solitérními jedinci. Takové osídlení trvá, dokud nejsou nalezena vhodnější stanoviště či se neuvolní již obsazené vhodnější lokality.

Sociální chování a disperze

Bobři jsou teritoriální sociálně žijící živočichové; jejich teritorium je téměř vždy hájeno rodičovským párem, zpravidla je zde přítomna jedna až tři generace potomků (Wilsson 1971). Samice mají monoestrický režim, zpravidla v dubnu až červenci vrhají několik potomků (Doboszynska & Zurowski 1983). Rozmnožovací cyklus je důležitý z pohledu každoročních změn v sociální struktuře uvnitř teritorií a je příčinou následných výrazných změn v uspořádání populací. Jarnímu vrhu (květen–červen) předchází vyloučení nejstarších potomků z teritoria proto, aby jejich místo mohli nahradit nejmladší jedinci z přicházejícího vrhu (Doboszynska & Zurowski 1983). Jde o důležitý moment v každoročním vývoji a rozvoji populací bobrů. Nově vyloučení migrující jedinci musejí najít své místo v populaci; zpravidla mají k dispozici dvě možnosti: obsadit již

existující teritorium či nalézt si nové, ještě neobsazené. Popsaný princip je hlavním hnacím motorem pro šíření bobrů krajinou. Zásadní období této změny prostorového a sociálního uspořádání bobrů je jaro (od konce zimy až po začátek léta); přestože v etablujících se populacích je známá i podzimní migrace mladých jedinců (Hartman 1995). Sun et al. (2000) uvádějí, že největší podíl migrantů se snaží uchytit v nejbližším okolí svého mateřského teritoria (ca. 5–10 km), větší podíl směřuje proti proudu než po proudu. Ovšem někteří mladí jedinci jsou schopni migrovat na velmi vzdálená místa – více než 80 km (např. Hartman 1994, Valachovič 1997, Červený et al. 2000). Toto chování je časté zejména u mladých, rozvíjejících se populací, kdy lze pozorovat i velmi velkou skokovou disperzi (Heidecke 1984). V rozvinutých populacích jsou dlouhé migrace ztíženy neustálou kompeticí s jedinci v již existujících teritoriích. V saturovaných populacích je též výrazně zhoršena možnost nalézt volné a kvalitní teritorium či vybojovat nějaké stávající již obhajované. Saturované populace proto generují poměrně ke své početnosti menší množství migrantů, než rozvíjející se mladé nepropojené populace. Šíření bobrů prostorem je tak zajišťováno spíše okraji populace než všemi migranty z celé populace. Migranti z nitra hustého osídlení mají nepoměrně menší šanci se dostat na okraj populace a šířit se dále za její hranici.

Schema vzniku osídlení v ČR

Bobr evropský se na území ČR v novodobé historii vyskytuje již téměř 35 let – poprvé se objevil v oblasti soutoku Moravy a Dyje (Mikulica 1994), v býv. Československu šlo o Záhoří (Valachovič 1997). Kolonizace území ČR však pokračovala i z mnoha dalších směrů, osidlovány byly postupně regiony západních, severních a východních Čech a Slezsko. Úspěchem skončila i jediná repatriace v ČR, na střední Moravě v první půli 90. let 20. století. Podrobné informace o rozvoji všech populací podává Šafář (2002), zde je uvedeno jen hrubé shrnutí.

Jako první vznikla současná nejsilnější populace v povodí řeky Moravy, kam začali migrovat jedinci vysazovaní v Rakousku. Zajímavé je, že nedaleko Vídně došlo k prvním repatriacím v roce 1976 a již v následujících dvou letech se bobři dostávali přes Slovensko (Valachovič 1997) na české území (Mikulica 1994). První trvalé osídlení v ČR na soutoku Dyje a Kyjovky je známo z roku 1977. Novodobý původ bobrů v celé oblasti (soutok Dunaje a Moravy) je rozličný, zdrojem byly populace ze Švédska, Ruska a Polska (Kollar & Seiter 1990). Vysazeni zde byli i bobři kanadští (*C. canadensis*), ovšem tito "nevhodní" jedinci byli zpětně znovu odchytáni; výskyt bobra kanadského v povodí Dunaje a Moravy je proto velmi málo pravděpodobný, doposud se nepodařilo na území ČR nalézt jediného zástupce tohoto nepůvodního druhu (Nováková 2007, Vorel nepubl. data).

V letech 1991–1997 proběhla na střední Moravě repatriace bobrů. Zdrojem výsadků bylo 26 jedinců z Polska a Litvy, kteří byli vypuštěni do VVP Libavá a nově vzniklé CHKO Litovelské Pomoraví. Tato populace se během 90. let plynule propojila s jihomoravskou populací, postupující proti proudu Moravy (Anděra & Červený 2004).

Dalším podstatným zdrojem českých populací bobrů byla repatriační aktivita v Bavorsku v druhé polovině 20. století. Mezi lety 1966 a 1986 bylo na řeky Dunaj a Inn vypuštěno 120 bobrů, kteří pocházeli z území Sovětského svazu, Norska, Finska, Švédska a Francie (Zahner 1997). Díky masivní podpoře druhu byla osídlena rozsáhlá část Bavorska, odkud bobři začali přecházet na několika místech státní hranice ČR. Kolonizace počala již v polovině 80. let 20. století, kdy byli evidováni první pionýři na Radbuze. Hlavní kolonizační fronta však na území ČR dorazila z několika směrů na počátku 90. let. První stabilní osídlení v celém regionu (Kar-

lovarský, Plzeňský a Jihočeský kraj) začala vznikat v povodí s úmořím Dunaje. Jde o centrální část Českého lesa (Přimdský les), jižní část Českého lesa v okolí Všerubského průsmyku a povodí Řezné na Šumavě. Až posléze docházelo k přechodům rozvodí Dunaj/Labe (Červený et al. 2000),

Třetí nejstarší populace vznikla v severních Čechách. Osídlení je výsledkem spontánního šíření druhu ze severovýchodního Německa (ze Saska-Anhaltska přes Sasko), z labského refugia. Hlavním vektorem šíření byla řeka Labe, kde již od roku 1968 docházelo k pionýrským výpadům migrujících bobrů. Avšak až od roku 1992 je u Děčína evidováno trvalé osídlení samotné nivy Labe (Benda & Šutera 1996).

V posledních letech dochází k šíření bobrů z Orlických hor; zde jsou evidováni minimálně od roku 2000. Jde opět o důsledek repatriace bobrů, tentokrát v jihozápadním Polsku. V roce 2010 byla zaznamenána migrace bobrů po proudu Orlice (J. Hanousek in litt.).

Poslední významné osídlení se nachází v českém Slezsku, kam bobři migrovali z polských repatriací (Dzieciolowski & Gozdziewski 1999). Toto osídlení mělo dva zdroje, spontánnímu šíření z Polska přispěla repatriace v polovině 90. let minulého století na Odru do VVP Libavá (Vorel & Kostkan 2005).

Původ populací v ČR

V předchozí kapitole byly popsány zdroje populací žijících v ČR, osídlení bobra v ČR vzniklo šířením jedinců z okolních populací, které byly až na jednu výjimku všechny repatriovány. Bobr evropský bývá často dělen na několik poddruhů (Anděra 1999), navíc jsou v jejich taxonomii nejasnosti (Gabrys & Wazna 2003, Vorel & Nováková 2007). Na území ČR se teoreticky mohou vyskytovat jedinci z několika původních refugií bobra evropského (původně definovaných jako poddruhy): *Castor fiber albicus* Matschie, 1907 – v labské populaci (Heidecke et al. 2003), *C. f. vistulanus* Matschie, 1907 – na česko-polském pohraničí (Dzieciolowski & Gozdziewski 1999), v západočeské (Zahner 1997), středomoravské (Kostkan & Lehký 1997) i jihomoravské populaci (Kollar & Seiter 1990), *C. f. galilae* Geoffroy, 1803 – v zápodočeské populaci (Schwab et al. 1994), *C. f. fiber* Linnaeus, 1758 – v západočeské (Schwab et al. 1994) i jihomoravské populaci (Kollar & Seiter 1990) a *C. f. belarusicus* Lavrov, 1974 – v západních Čechách (Schwab et al. 1994) a na jižní a střední Moravě (Kostkan & Lehký 1997).

Molekulárně genetické analýzy posledních let (Babik et al. 2005, Ducroz et al. 2005, Durka et al. 2005) poukázaly na slabou podporu jednotlivých výše zmiňovaných poddruhů. Každý z nich byl popsán na základě definice populací jednotlivých refugií v Eurasii. Původně byl celý areál bobra v Evropě a Asii kontinuální (Hinze 1950, Dâkov 1975, Veron 1992), postupná degradace areálu vyústila v zachování bobrů jen v několika málo refugiích – jižní Francie, Labe v severovýchodním Německu, severovýchodní Polsko a Bělorusko, jižní Norsko, Ural, Tuva a Mongolsko (Heidecke 1986). To však neznamenalo diferenciaci refugiálních populací, ale pouze výrazný "bottleneck" efekt, který snížil genetickou variabilitu (proto jistá morfologická odlišnost některých populací), ovšem doba izolace jednotlivých populací nezapříčinila výraznou genetickou diverzitu. Na úrovni DNA je mezi populacemi patrná pouze existence dvou linií – západní, kam lze zařadit formy *C. f. fiber*, *C. f. albicus*, *C. f. galilae*, a východní, kam jsou řazeny ostatní formy (Babik et al. 2005). Tato divergence patrně vznikla po posledním zalednění kolonizací areálu ze dvou center, oddělení linií patrně způsobilo nijak zvláště výraznou heterogenitu (Durka et al. 2005). Podle předběžných výsledků analýzy příslušnosti našich populací (Albrechtová et al. 2011, Munclinger & Vorel, nepubl. data) se na území ČR

prosazují jen některé ze známých gentických forem. Na Labi zcela jasně dominuje labská forma, v západních Čechách se prosazuje zejména francouzská forma a také nově nalezený haplotyp patrně běloruského původu. Ten se šíří i střední Moravou, na jižní Moravě se k němu přidává ještě norská forma. Ze severní Moravy není dosud genetický přehled k dispozici, ovšem měla by se zde nacházet polská forma. Zcela jasná je značná genetická izolace labského refugia od ostatních populací ČR, které jsou naopak výrazně hybridní. Vyzdvihování poddruhů (Lavrov 1981, Heidecke 1986) na území ČR tak již v současnosti není opodstatněné.

METODIKA SBĚRU DAT

Nálezová data pocházejí z období 1. 1. 2002 – 30. 4. 2012. Materiál zcela navazuje na předchozí souhrnný článek Šafáře (2002), který zahrnoval nálezy ke konci roku 2001 (s několika doplňky k červnu 2002). Naším cílem a snahou bylo neopakovat informace z předchozího článku. Sebrané informace tak shrnují veškeré známé doklady o šíření a osídlení bobrů na území ČR za uvedené období. Data byla získána ze soukromých zdrojů autorů, z monitoringu některých populací, z bakalářských a diplomových prací ČZU, PřF UP a dalších. Podkladem byly též nálezové databáze ND OP AOPK ČR (in AOPK ČR 2012) a Biolib (v obou případech jsou převzaté údaje patřičně citovány). Zdrojem byly též sebrané informace profesionálních biologů, zaměstnanců st. ochrany přírody, i amatérských zájemců o přírodu.

Veškeré údaje jsou v případě již publikovaných informací referencovány s plným zněním zdroje v seznamu literárních zdrojů (citace v textu). Nepublikované údaje jsou doloženy uvedením původce sdělení *in litt.* v textu. V některých případech anonymního sdělení mailem bez dalšího ověření nebylo možné dohledat původní zdroj (Anonymus).

Pro sledování vývoje osídlení bobrů je důležitý charakter evidované informace. Pokud bylo zřejmé, že v dané lokalitě přezimovala skupina jedinců (pár/rodina/příp. kolonie) anebo přezimoval alespoň solitérní migrant (příp. více migrantů) považovali jsme toto za doklad osídlení lokality v dané zimní období. Za nepřímý doklad existence teritoria na lokalitě jsme považovali též izolovaný a významný soubor čerstvých okusů dřevin, čerstvě budované nebo opravované hráze, hrady a zimní zásoby. Jasná informace o přezimujícím osídlení vycházela též z výsledků analýz kolektivu Vorel et al. (v textu zkratka AV). V těchto všech případech je v dané lokalitě uvedena v textu zkratka *ter*.; tuto formu evidence tedy nazýváme *teritorium* (přičemž jsme si vědomi úskalí použití tohoto pojmu – viz poznámka*).

Ve všech ostatních případech nálezových dat jsme uvedli buď migraci jedince/jedinců, nebo blíže nespecifikovatelný typ evidence bobra na lokalitě (např. úhyn bez jasných stop po osídlení v zimním období, či blíže nespecifikované okusy a další pobytové známky). Pouhé pozorování jedince(ů), nález(y) kadáverů, existence nespecifikovaného množství okusů (s evidencí v jedné sezóně) jsme nepovažovali za stabilní osídlení. Tyto údaje mají pouze informativní povahu či hovoří o probíhající migraci – nemohou však být brány jako doklad stabilního přezimovacího osídlení v lokalitě. V nálezové části jsou všechny údaje (vyjma údajů o přezimování – *ter*.) uvedeny tak jak jsme je získali.

Sebrané údaje o osidlování kvadrátů bobry jsme uvedli do tří úrovní času. Nálezy uvedené celým datem (ve formě dd.mm.rrrr) označují jasnou evidenci kdy byl nález zaznamenán (zpravidla pozorování jedinců, úhyn, transfer apod.). Pokud je nález označen pouze měsícem a rokem, pak jde zejména o náhodně zaznamenané okusy a jiné pobytové stopy. Je-li v údajích uveden rok (nebo rozsah let) jde o evidenci trvalého (nebo dočasného) osídlení, kdy je jasné, že skupina bobrů (zpravidla rodina) na dané lokalitě zimovala. Rok uvedený u teritoria značí poslední zimní měsíce roku, kdy bobři na lokalitě zimovali. S ohledem na

* *Teritorium* vyznačuje jasné a obhajované území vícečlenné skupiny bobrů; myslíme tímto pojmem jedno malé v prostoru vymezitelné území – centrum aktivity spolu žijících bobrů (rodiny); toto centrum lze při následných analýzách jednoduše nahradit bodem s jednoznačnou lokalizací; v některých případech je datovaná evidence teritoria ze zdrojů našich vlastních analýz, tudíž konceptu teritoria pojem přesně přiléhá; v ostatních případech jsme více či méně nepřesně užili pojem teritorium jako náš subjektivní odhad (nikoliv výsledek analýzy), kdy patrně více jedinců na lokalitě přezimovalo; užití pojmu domovský okrsek (angl. homerange) neodpovídá obsahu sdělení, které dle nás lepší pojem teritorium nabízí.

biologii bobrů jsou pro trvalé či dočasné osídlení lokality podstatné zimní měsíce. Jestliže bylo hlášeno osídlení bobrů (zbudované a opravované obydlí, hráze či zásobárny) v jarních měsících roku 2005, pak je v nálezech uveden rok 2004 (osídlení potvrzeno pro zimu 2004/2005). Pakliže je osídlení (např. nově budované hráze) nahlášeno až z podzimního období 2005, je v datech uveden rok 2005 (přezimování bylo evidováno pro zimu 2005/2006).

V mnoha případech byla známa pouze informace o roku, kdy bylo osídlení potvrzeno. Pokud nebyl znám přesný datum nálezu, posoudili jsme (dle charakteru získané informace a doby získání) zda bobři na lokalitě zimovali již v předchozí zimě (předcházející roku hlášení) anebo v zimě která přesahovala do následujícího roku (po hlášení). Údaje o osídlení totožných lokalit byly z časového hlediska velmi často "děravé", po prvním záznamu osídlení nebylo osídlení potvrzeno mnohdy několik let; pak jsme zachovali takovou informaci, která odpovídala evidenci (osídlení je přisouzeno jen letům kdy bylo potvrzeno). Byly-li však z jedné stejné lokality mnoho let po sobě hlášeny okusy, od druhého roku evidence těchto pobytových známek jsme lokalitu považovali za osídlenou skupinou bobrů (určili jsme toto jako teritorium).

Všechny dostupné informace byly užity a zapracovány do zažitého systému mapovací sítě KFME (Niklfeld 1971). Sumarizovány a zjednodušeny jsou informace o osidlování jednotlivých částí ČR po řekách nejprve v povodí Labe pak v povodí Dunaje. Další kapitola souhrnně komentuje dosavadní situaci druhu v ČR a odhaduje následující vývoj. Plná a podrobná nálezová data jsou uvedena v další kapitole, kde jsou řazena po čtvercích mapovací sítě KFME. Tuto kapitolu předkládáme jako neuzavřenou (nikoliv kompletní) a budeme velmi vděčni za její doplnění o data neuvedená i za upřesnění dat uvedených.

VÝSLEDKY

Osídlení jednotlivých toků

Shrnutí současného rozšíření je možné zevrubně popsat podle jednotlivých osídlených či osidlovaných řek. Řeky jsou sloučeny do povodí velkých řek (nikoliv hydrologicky) a dle jejich významnosti pro současné rozšíření bobrů. Podrobné údaje k zmiňovaným tokům jsou dále uvedeny v další kapitole, kde jsou poznatky o osídlení shrnuty po jednotlivých kvadrátech mapovací sítě.

Labe

První osídlení z roku 1968, první stabilní osídlení v roce 1992; v současnosti neustálé osídlení celého úseku Hřensko–Ústí nad Labem (Střekov); v roce 2010 se objevilo osídlení nad Střekovem u Štětí, jiné osídlení Labe až nad soutok s Orlicí není známo.

Ploučnice: v roce 2008 zaznamenána první migrace u Žandova, v roce 2010 osídlení u České Lípy;

Bílina: od roku 2003 osídlena VN Všechlapy, v posledních dvou letech postupuje několik rodin proti proudu z Ústí nad Labem (Trmice, Stadice); historické osídlení v okolí Chomutova (roky 2005–2007) již mnoho let nezvěstné;

Ohře: ca. od r. 2000 osídlení pramenné oblasti a přítoků horního toku a od r. 2005–2006 stabilní osídlení; v roce 2011 první osídlení níže po toku u Kadaně;

Orlice: v letech 2000–2001 první a dlouhé osídlení Divoké Orlice v oblasti Orlického Záhoří, v roce 2011 již toto osídlení dlouhodobě bez známek aktivity; v letech 2010–2011 zaznamenáno osidlování Tiché Orlice a posléze Orlice pod soutokem Tiché a Divoké.

Berounka

Od roku 2005 stabilní osídlení samotné Berounky pod Plzní, v letech 2009–2011 spontánní kolonizace velké části toku, v roce 2010 až k Nižboru a do toku Loděnice; v roce 2006 poprvé

migrace na Střelu, od r. 2009 stabilní osídlení u Žlutic; osídlení v letech 2010–2011 proniká i proti proudu Klabavy.
Mže: velmi řídké osídlení před Tachovem a v jeho okolí ca. od roku 2006–2007;
Radbuza: velmi staré osídlení – první kolonizace v roce 1985; první kontinuální osídlení okolo r. 2000 u Horšovského Týna, od roku 2005–2007 se populace na toku začala zahušťovat, v současnosti stabilně osídlena pramenná oblast, značně osídlen střední tok kolem Horšovského Týna, v letech 2008–2010 i dolní tok před Plzní;
Úhlava: od pramenné oblasti nad Nýrskou přehradou kontinuální osídlení až do Plzně, kolonizace začala v letech 2000–2001, osidlování dolního toku Úhlavy po roce 2007;
Úslava: doposud velmi slabé osídlení pouze nedaleko Nepomuku z roku 2011.

povodí Dunaje
pod Přimdou osídlení z let 1990–1992, z Všerubského průsmyku první kolonizace z let 1996–1997; v současnosti neustálé a husté osídlení vodních toků směřujících do Dunaje, okolo roku 2005 plná saturace obou částí Českého lesa;

Vltava
Od roku 2008 osídlen Vltavský luh, v roce 2010 zaznamenáno nestálé osídlení i ve vyšší části toku.
Otava: první migrace (bez stabilního osídlení z let 1999) na Křemelné; od roku 2008 osidlována opět Křemelná se stabilním výskytem; výpady migrantů na Otavu před Sušici, ale do současnosti bez stabilního osídlení; v roce 2010 pionýrské osídlení Blanice;

Obr. 1. Rozšíření bobra evropského (*Castor fiber*) v ČR, dle záznamů na konci roku 2002.
Fig. 1. Distribution of the Eurasian beaver (*Castor fiber*) in the Czech Republic, based on the records summarized at the end of 2002; closed circles – permanent occurrence, open circles – temporary occurrence.

Obr. 2. Rozšíření bobra evropského (*Castor fiber*) v ČR, dle záznamů na konci roku 2006.
Fig. 2. Distribution of the Eurasian beaver (*Castor fiber*) in the Czech Republic, based on the records summarized at the end of 2006; closed circles – permanent occurrence, open circles – temporary occurrence.

Sázava: v roce 2011 prvně zaznamenána migrace a osídlení u Havlíčkova Brodu.

Odra
První migranti v roce 1995, ale nástup patrně zastaven povodněmi; první osídlení vzniklo repatriací v letech 1996–1997 ve VVP Libavá; od roku 2002 (na Opavě od 2001) probíhá osidlování proti proudu z Polska; do roku 2004–2005 dosaženo CHKO Poodří; v současnosti osídlena celá dolní část Odry od CHKO po státní hranici.
Olše: osídlení na Stonávce vzniklo migrací přes Olši v roce 1996; první osídlení na vlastním toku je až z roku 2002; do roku 2004 osídlen úsek od soutoku s Odrou po Karvinou (též osídlení na Stonávce); do roku 2009 osídlení až nad Třinec;
Opava: první ojedinělý záznam v roce 1997 u Hlučína, ale další výskyt až v roce 2001 u Dolního Benešova; v roce 2006 migrace až téměř ke Krnovu; v současnosti silné osídlení pouze od soutoku s Odrou po Opavu.

Morava
Tok osidlován od druhé poloviny 70. let 20. století z Rakouska, v letech 1991–1996 posílena populace repatriací do Litovelského Pomoraví; v současnosti je osídlen celý tok od st. hranice (soutoku s Dyjí) po pramenné oblasti pod Králický Sněžník; nejsilnější populace jsou v oblasti Litovelského Pomoraví, Chropyňského luhu a středomoravských pískoven, dále na dolním toku od Napajedel po soutok s Dyjí.

Krupá: první migranti a patrně i trvalý průnik po toku v letech 2008–2009, v současnosti několik rodin mezi soutokem s Moravou a Starým Městem pod Sněžníkem;
Desná: první migrace 1995; první trvalý průnik na tok v letech 2004–2005, v současnosti stabilní osídlení v dolní části toku;
Moravská Sázava: první migranti v roce 2000; v letech 2003–2006 první kolonizační fronta dosáhla až pramenišť přítoků; v současnosti osídlena níže položená část toku, kromě dvou přítoků je osídlení jen na hlavním toku;
Bystřice (v pov. Moravy): v roce 2003 náhodné osídlení horní části toku v okolí Domašova, zdejší osídlení v letech 2005–2009 zesílilo;
Bečva: poprvé zaznamenána migrace v roce 2001, následovala kolonizace dolní části toku do roku 2007 po Valašské Meziříčí, v posledních letech došlo k osídlení i Rožnovské Bečvy, v současnosti osídlen prakticky celý tok, osídlení se doposud vyhýbá většině přítoků;
Blata: první migrace v roce 2003 po Hrdibořice a později až do Náměšti na Hané a do menších přítoků, trvalé osídlení na dolním toku minimálně od roku 2006;
Haná: v roce 2005 pouze náhodná migrace k Němčicím nad Hanou;
Dřevnice: první kolonizační fronta v letech 2004–2006; druhá vlna proběhla kolem roku 2010; v současnosti je osídlen zejména dolní tok po Slušovice;
Olšava: první záznam je z roku 2003 nad Kunovicemi; hlavní migrace proběhla po roce 2006 nad Uherský Brod, kde je do současnosti těžiště recentního výskytu.

Obr. 3. Rozšíření bobra evropského (*Castor fiber*) v ČR 2011, dle záznamů na konci roku 2011.
Fig. 3. Distribution of the Eurasian beaver (*Castor fiber*) in the Czech Republic, based on the records summarized at the end of 2011; ; closed circles – permanent occurrence, open circles – temporary occurrence.

Dyje
První migrace zaznamenána v roce 1978 od soutoku s Moravou, dále pak u Dačic v roce 1983; v současnosti je silné a dlouhodobé osídlení dolního toku po VD Nové Mlýny (vč. prostřední nádrže a průsakových kanálů), nad nádržemi byl evidován průnik v roce 2002; od roku 2007 je osídlena partie mezi Znojmem a NP Podyjí; od roku 2009 osídlena i Jevišovka.
Jihlava: v roce 1986 poprvé zaznamenán průnik k Dalešicím; od roku 2002 masivní migrační vlna, která do roku 2006 zajistila osídlení téměř celého toku (nejvýše v roce 2004 po Třešť); v současnosti osídlení toku a přítoků (např. Oslavy) ostrůvkovité, ale zasahuje až do horního toku Jihlavy;
Svratka: v roce 2002 první průnik nad VD Nové Mlýny; 2004 transfer jedinců z SZ Lednice nad Brněnskou přehradu; Svratka osídlena pouze na dolním toku v okolí Brna; Svitava (vč. Punkvy) osídlena vlnou v letech 2004–2008, osídlení je zde v současnosti výrazně hustší než na Svratce; na rozvodí Litavy a Hané je recentní výskyt od roku 2003;
Kyjovka: vodní tok osídlen mezi prvními v ČR (soutok Dyje a Kyjovky) z roku 1978; dále osídlení z roku 1986 od Hodonína; dolní a střední tok je velmi silně osídlen, v roce 2003 vzniklo doposud izolované osídlení prameniště toku; o rok dříve (2002) též solitérní osídlení na Hruškovici.

Celkový stav rozšíření a nástin jeho dalšího vývoje

Šafář (2002) popsal první fázi šíření bobra evropského v ČR, kdy osídlení teprve vznikalo a rozdělilo se do několika izolovaných populací. Naše práce popisuje pokračující expanzi všech populací. Lze očekávat, že je před námi poslední závěrečná etapa šíření druhu ve zbytku ještě neosídlených částí ČR a následné zahušťování již propojené populace.

Populace v nivě celé řeky Moravy se blíží naplnění své kapacity, bobři pronikají do všech hlavních i vedlejších přítoků okolní zemědělské krajiny. Tento proces již nebude probíhat tak rychle jako kolonizace fragmentů lužních lesů v nivě Moravy. Zemědělská krajina neskýtá bobrům tak vhodný biotop jako lužní lesy v okolí velkých řek, proto bude zahušťování a kolonizace pomalejší než v předchozí fázi šíření luhy Moravy. Nicméně lze očekávat, že se bobři rozšíří zemědělskou krajinou až do zvlněnějších oblastí pramenišť přítoků Moravy.

Na dolním toku Dyje probíhá podobný typ šíření, saturovaná populace z oblasti mezi Novomlýnskými nádržemi a soutokem s Moravou se šíří proti proudu Dyje a do jejích obou významných přítoků: Svratky a Jihlavy. Vedle dalšího osidlování východních částí Českomoravské vysočiny budou zmíněné řeky významným proudem budoucí kolonizace povodí Sázavy, Chrudimky a Doubravy směrem k Vltavě, Sázavě a Labi.

V druhé nejmladší populaci v povodí Odry nedochází k významnému nárůstu populační hustoty, přestože základem pro rozvoj populace byla dvě ohniska (v pramenné oblasti repatriace a z Polska proti proudu postupná kolonizace). Zřejmě výrazná industrializace území a nedostatek větších fragmentů lužních lesů zpomalují rychlost kolonizace. Z přítoků jsou zatím spíše jen sporadicky osídleny Opava a Olše se Stonávkou, vliv zde má asi narůstající nadmořská výška, jež s sebou nese méně vhodné podmínky pro rychlou kolonizaci území.

Populace v Orlických horách vznikla nejpozději a zároveň jde o jedinou populaci, která zanikla. Osídlení zde bylo patrně epizodické a po asi 10 letech zaniklo. V době útlumu osídlení se začaly objevovat první známky po migrantech na Tiché Orlici i na hlavním toku Orlice. Zda jde o potomky rozpadlého osídlení z Divoké Orlice či nové migranty, kteří přešli rozvodí z Polska, není jasné. Další významná populace, “dolního” Labe, se také v posledních deseti

letech rozšířila. V první vlně, po mnoha letech, začali pronikat jedinci po Bílině a Ploučnici. Přestože jde doposud o čerstvé údaje, překonání výrazného gradientu obou toků skýtá příslib k dalšímu úspěšnému šíření. Zároveň bobři překonali Vodní dílo Střekov a osidlují hlavní tok proti proudu od Ústí nad Labem, navíc s doloženou reprodukcí z léta 2012, čili nemůže jít o osídlení solitérního jedince. Pravděpodobně tak bude probíhat další šíření "labských" bobrů proti proudu Labe; vhodnost tohoto migračního koridoru k úspěšnému osídlení umožňuje rychlou disperzi po Labi až do podhůří Krkonoš. V blízké budoucnosti tak lze očekávat mísení labské populace zejména s jedinci přicházejícími po proudu Orlice, případně s potenciálními migranty, kteří projdou po Chrudimce a Doubravě z povodí Moravy. Druhou možností budoucího styku populací je soutok s Vltavou, kam může expandovat zejména populace po Berounce.

Velmi silné osídlení vzniklo v posledních 10 letech v západní části Čech. Jednak jsou již doloženy počátky stabilního osídlení na Ohři v jejím horním toku. Zároveň je v posledních letech častěji překonáván hřeben Šumavy, kde vznikl již základ trvalého osídlení jak v povodí Otavy tak i Vltavy. V nejbližších letech lze očekávat první osídlení Lipna, v ten okamžik lze zcela jistě počítat s četnými migracemi jedinců po proudu Vltavy do oblasti jihočeských rybničních pánví. Posledním směrem šíření bobrů do západní části Čech je silné stabilní a poměrně staré osídlení centrální a jižní části Českého lesa (v povodí Dunaje). Potomci těchto populací již musejí vyhledávat nové volné biotopy za hranicí mateřských populací. Takoví jedinci v poslední dekádě vytvořili iniciální a úspěšné osídlení zejména Radbuzy a Úhlavy. Zároveň došlo k primárnímu osídlení Mže a Úslavy, byť jde prozatím o sporadické výskyty. Díky rostoucí populační hustotě na zdrojových tocích Berounky dochází v posledních letech k její kolonizaci, i zde již lze hovořit o stabilní populaci. Ta navíc v jeden okamžik pulsovitě zasáhla před Prahu. Je předpoklad, že v následujících letech bude osídlení postupovat a dosažení centrální části Čech bobry tak je možné očekávat v horizontu 2–5 let.

Během sledovaného období v ČR již nedošlo k žádným repatriacím. Výjimkou byl transfer na Svratku v roce 2004 provedený z důvodu ochrany bobry obsazené lokality (Zámecký park v Lednici). Díky vzniku a úspěšné stabilizaci nejstarších osídlených lokalit došlo v uplynulé dekádě k následnému výraznému rozvoji všech populací. Nyní lze na Moravě a ve Slezsku hovořit již o jedné kontinuálně propojené populaci bobra. V české kotlině k tomuto jevu dojde velmi pravděpodobně do pěti až deseti let. Je možné proto předpokládat setkání čtyř větví ve stejném období: populace na Berounce se může setkat s migranty ze Sázavy před Prahou; proti proudu Vltavy pak mohou postupovat jedinci smíchaní z větve stoupající po Labi s jedinci pocházejícími z migrací po Orlici. Tím bude asi dokončena iniciální fáze kolonizace celé ČR. Následovat pak bude již jen zahušťování populací, které nebudou dosahovat nosné kapacity prostředí.

Rychlost postupu bobra naším územím a nejen u nás, viz evidence z jiných částí Evropy (Tattersall 1999, Halley & Rosell 2002) je extrémně rychlým procesem disperze středně velkého savce. Odhadujeme, že do deseti let se bude tento hlodavec vyskytovat v celé ČR jako hlavní a běžná součást původní fauny. Z ochranářského pohledu jde o zcela jednoznačný úspěch návratu původního druhu. Na druhou stranu je nutné říci, že na tomto bodě nepanuje celospolečenská shoda s ohledem na minulé současné i budoucí konfliktní situace, které existenci bobra provází a budou provázet.

Podrobný přehled rozšíření

(stav poznání od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2011, s doplňky pozorování jedinců k 30. 4. 2012)

Seznam použitých zkratek a zápis záznamů: ter. – teritorium; kad. – nález úhynulého jedince; ok. – nález čerstvých okusů; ind. – pozorování jedince, jedinců; AV – zdroj údajů A. Vorel et al.; in AOPK ČR 2012 – jméno původce záznamu uvedeného v nálezové databázi ochrany přírody spravované AOPK ČR. **Kvadrát**: **Vodní tok,** Obec, část obce (zkratka okresu): * upřesnění lokality: čas. údaj (rok; měsíc.rok.; den.měsíc.rok) – druh nálezu (zdroj informace).

List of used abbreviations for chapter: *ter.* – territory; *kad.* – finding of cadaver(s); *ok.* – felled trees; *ind.* – observation of individual(s); AV – source of records A. Vorel et al.
English transcription of the record syntax: **Square** (**KFME**): **Watercourse,** Municipality, part of Municipality (district abbr.): * detailed specification of locality: time stamp (year; month.year; day.month.year) – record type (source of record);

5051: **Vilémovský potok**, Dolní Poustevna (DC): 2010 – ter. (A. Vorel et al., dále v textu jen AV); **5052**: **Vilémovský potok**, Vilémov (DC): * soutok s Liščím potokem: X.2004 – hráz na soutoku s Liščím potokem (P. Benda in litt.); 2004–2011 – ter. (AV); **5056**: **Smědá**, Višňová, Filipovka (LB): * PR Meandry Smědé: IX.–XI.2011 – ok. (J. Čejka in litt.); **5151**: **Labe**, Hřensko (DC): * tůně při ústí Studeného potoka: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2006, 2010 – ter. (AV); * soutok s Klopotským potokem: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); XII.2011 – ind. (M. Řízková in AOPK ČR 2012); Děčín, Podskalí (DC): 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); **5251**: **Labe**, Boletice n. L. (DC): 2006–2009 – ter. (AV); Děčín (DC): * Prostřední Žleb: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); * soutok s Kameničkou: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005 – ter. (AV); * u loděnice: 2005, 2009, 2010 – ter. (AV); Dobkovice (DC): 2007 – ter. (AV); Děčín, Jakuby (DC): 2003 – ter. (Rybář 2004); Děčín, Nebočady (DC): * tůně: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); * na slepém rameni Labe: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); Děčín, Vilsnice (DC): 24.XI.2010 – kad. na silnici (P. Bauer in AOPK ČR 2012); Malšovice (DC): 28.IV.2011 – kad. na silnici (P. Bauer in AOPK ČR 2012); Těchlovice (DC): * tůně na pravém břehu: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); **Ploučnice**, Děčín, Březiny (DC): * úsek od jezu u Daymoonky do oblasti Libverda – zahradnická škola: zima 2011/2012 – ok. (M. Rybář in litt.); Děčín (DC): 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2006, 2008–2010 – ter. (AV); 2011 – ter. (M. Rybář in litt.); Malá Veleň (DC): 2007 – migrant (P. Benda & B. Franěk in litt.); **5252**: **Ploučnice**, Žandov (DC): IV.2008 – kad. na trati (J. Korbel in litt.); **5261**: **Bobr – Nádrž Bukowka** (Polsko), Žacléř, Bobr (TU): XI.2009 – ok. nad nádrží Bukowka na polsk. straně (M. Hanousek in AOPK ČR 2012); **5348**: **Bouřlivec**, Zabrušany, Všechlapy (TP): * VN Všechlapy a potok Bouřlivec: 2004 – ter. (Rybář & Vorel 2004); IX.2004 – ind. (B. Franěk in litt.); XII.2004 – ok. (AV); 2007 – ter. (J. Korbel & J. Korbelová in litt.); III.2010 – 2 ind. (R. Vlček & J. Hejduk in litt.); **5349**: **Bílina**, Rtyně n. Bílinou, Malhostice (TP): * Malhostický rybník: zima 2011/2012 – ok. (M. Rybář in litt.); Řehlovice, Hliňany (UL): zima 2011/2012 – ind., ok. před obcí (M. Rybář in litt.); Řehlovice, Stadice (UL): * úsek mezi obcí a Hliňany: zima 2011/2012 – ok. (M. Rybář in litt.); **5350**: **Bílina**, Trmice (UL): jaro 2007 – ter. (B. Franěk in litt.); 2007 – kad. (AV), 2008 – ind. juv. (P. Daňková in litt.); 2011 – ter. (AV); **Labe**, Povrly (UL): 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); Svádov (UL): * slepé rameno: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); * tůně: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2006, 2008–2010 – ter. (AV); Ústí n. Labem (UL): * Střekov: 2010 – ter. (AV); Valtířov n. Labem (UL): * u hřiště: 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2005–2010 – ter. (AV); **5351**: **Labe**, Malé Březno (UL): 2002–2003 – ter. (Rybář 2004); 2006, 2008–2010 – ter. (AV); **5353**: **Ploučnice**, Česká Lípa, Stará Lípa (CL): zima 2007/2008–2008/2009 – ok. (Vitáček 2011); 2009 – ter. (J. Čejka & P. Menclová in AOPK ČR 2012); 2010 – ter. (Vitáček 2011); **5363**: **Stěnava**, Starostín (NA): * sev. záp. od Meziměstí: III.2009 – desítky okusů na polsk. území (M. Hanousek in AOPK ČR 2012); I.2011 – ok. ca. 2 km za polsk. hranicí, u obce Goliňsk (J. Spíšek in AOPK ČR 2012); **5446**: **Bílina**, Jirkov (CV): 2002–2003 – ter., nejasný původ, možný únik bobrů kanadských (*Castor canadensis*) ze zooparku Chomutov (AV); X.2005 – nepotvrzena přítomnost (V. Dvořák in litt.); **5546**: **Chomutovka**, Vrskmaň, Zaječice (CV): 2002 – ter., nejasný původ, možný únik bobrů kanadských (*Castor canadensis*) ze Zooparku Chomutov (AV); X.2005 – nepotvrzena přítomnost (V. Dvořák in litt.); **5551**: **Labe**, Židovice (LT): 2009 – ter. (AV); Brzánky (LT): * tůně před zdymadlem: 2009–2011 – ter. (AV); **5552**: **Labe**, Horní Počaply (LT): 2009 – ter. v obci (AV);

Horní Počaply, Křivenice (LT): 2009–2010 – ter. (AV); Liběchov, Malý Liběchov (LT): 2009 – ter. v obci (AV); **5645**: **Ohře**, Klášterec n. Ohří (CV): * soutok Ohře a Donínského potoka: XI.2011 – ok. (P. Suvorov in litt.); **5672**: **Prudník**, Slezské Pavlovice (BR): VIII.2003 – ok. a kad. (L. Faltys & R. Zajíček in litt.); **5761**: **Orlice**, Třebechovice p. Orebem, Nepasice (HK): léto 2010 – ok. (Anděra 2011); **5764**: **Divoká Orlice**, Zelenka (RK): * úsek Zelenka – Orlické Záhoří: 2002–2008 – ter. (J. Hájek in litt.); 2009–2010 – ter. (B. Mikátová in litt.); zima 2011/2012 – ojedinělé ok. (V. Pavel in litt.); **5765**: **Divoká Orlice**, Nová Ves (RK): * úsek Orlické Záhoří a Nová Ves: 2002–2008 – ter. (J. Hájek in litt.); 2009–2010 – ter. (B. Mikátová in litt.); 2011 – nepotvrzena přítomnost (V. Pavel in litt.); **5770**: **Zlatohorský potok**, Zlaté Hory (JE): * Zlaté jezero: podzim 2009–2010 – ok. (Anděra 2011); I.2011 – ok. z podzimu (L. Konečný in litt.); X.2011 – ok. po obvodu jezera (L. Konečný in AOPK ČR 2012); **5840**: **Plesná** (**Plesenský potok**), Nový Kostel, Mlýnek (CH): * bor: II.2008 – ok. u mostku (P. Adamec, J. Jiskrová & P. Jiskra in AOPK ČR 2012); Milhostov (CH): * doubrava: XII.2006 – ter. (P. Jiskra, J. Matějů & P. Krása in AOPK ČR 2012); Vackovec (CH): * na soutoku s potokem z rybníku U Hrušky: 2005 – ter. (P. Jiskra, P. Krása & J. Matějů in litt.); XII.2006 – ok. a hráz (P. Jiskra, J. Matějů & P. Krása in AOPK ČR 2012); 2009 – ter. (Růžičková 2010); * pod soutokem s potokem z rybníku U Hrušky: 2009 – ter. (Růžičková 2010); **Ohře**, Nebanice, Vrbová (CH): 2009 – ind. (AV); **Sázek**, Nová Ves (CH): * NPR SOOS: VII.2007 – starý okus u Křižovatky (V. Melichar in litt.), 2009 – potvrzena nepřítomnost (Růžičková 2010); **5861**: **Orlice**, Třebechovice p. Orebem (HK): II.2011– ok. (Anděra 2011); **5862**: **Orlice**, Týniště n. Orlicí, Petrovice (RK): zima 2010/2011 – ok. (M. Gerza & M. Hanousek in litt.); **5867**: **Krupá**, Staré Město, Chrastice (SU): IV.2011 – ok. (J. Losík in AOPK ČR 2012); * bezejmenný PS přítok Krupé: 2009–2011 – ok., ter. (J. Šafář); **5939**: **Lesní potok**, Cheb, Bříza (CH): * VN Skalka: II.–III.2003 – ok. (Anděra & Červený 2004); zima 2004/2005 – ok. (AV); IV.2008 – ind. (Anděra 2011); 2008 – ter. (J. Matějů, P. Adamec & R. Musilová in AOPK ČR 2012); 2009 – ter. (Růžičková 2010); Cheb, Bříza (CH): * rybník Studna: 2010 – ter. (AV); **Ohře**, Pomezná (CH): * PR Rathsam: 2002–2007 – ter. (V. Melichar in litt.); 2009 – ter. (Růžičková 2010); **5940**: **Odrava**, Malý Všeboř (CH): * soutok s odlehčovacím ramenem: zima 2004/2005 – ok. (AV); III.2006 – ok. (J. Matějů in litt.); IV.2007 – ind., ok. (M. Šolc in Biolib 2007); XII.2007 – ok. nad VN Jesenice (L. Hrbková, V. Melichar, J. Svobodová & J. Matějů in AOPK ČR 2012); * odlehčovací rameno: 2009 – ter. (Růžičková 2010); Obilná (CH): 2002–2005 – ind. (Anděra 2011); 7.IV.2007 – ind., ter. (Anděra 2011); **5945**: **Střela**, Protivec u Žlutic (KV): * cesta Žlutice – Chýše: IV.2006 – ind., ok. (J. Matějů & V. Melichar in AOPK ČR 2012); zima 2009/2010 – ok. (M. Pacovská in litt.); XI.2010 – ok. (J. Matějů, P. Jiskra & J. Popelková in AOPK ČR 2012); **5948**: **Berounka**, Nezabudice (RA): * U Rozvědčíka: zima 2010/2011 – ok. (AV); **5949**: **Berounka**, Častonice (RA): zima 2010/2011 – ok. (AV); Křivoklát (RA): zima 2010/2011 – ok. (AV); Roztoky (RA): * PR Na Babě: 2010–2011 – ok. (Anděra & Hoffmannová 2011); Velká Buková (RA): * PR Nezabudické skály: 2010 – ok. (AV); 2011 – ok. (Anděra & Hoffmanová 2011); **5950**: **Loděnice**, Svárov (KL): * Svárovský rybník: XI.2009 – ind., ok., výskyt asi od III.2009 (I. Zetek in litt.); 3.XII.2009 – odchyt jedince, II.2011 nepotvrzena přítomnost (AV); **5963**: **Tichá Orlice**, Nová Ves u Chocně (UO): * mezi Plchovicemi a Plchůvky: 2011 – ok., skluzy (M. Hanousek in litt.); **5966**: **Březná**, bezejmenný přítok, Červená Voda (UO): 2004–2005 – ter. na soustavě rybníčků na sev. vých. od obce (AV); X.2006 – ter. (AV); **Morava**, bezejmenný přítok, Králíky, Červený potok (UO): * revitalizovaný rybníček jih. vých. od obce: 2008 – ter. (Anonymus in litt.); **5967**: **Bratrušovský potok**, Šumperk (SU): XII.2010 – ok. v zahradách (F. John in litt.); 2011 – 2 hráze, ter. (AV); **Kamenný potok**, Podlesí (SU): IV.2009 – 2 ind. (F. John in litt.); **Morava**, Vlaské (SU): IV.2009 – 2 ind., jeden z nich přejet autem (F. John in litt.); **Počátecký potok**, Křivá Voda (SU): * obora Počátky: IV.2005 – ind. (P. Šaj in litt.); **5968**: **Desná**, Filipová (SU): 15.VI.2006 – kad. (Anděra 2011); **5970**: **Opava**, Široká Niva (BR): IX.2007 – asi 800 m proti proudu starší okus (R. Zajíček in litt.); **5972**: **Opava**, Krnov (BR): III.2007 – mezi obcí a Úvalnem ok. a hráz (Anděra 2011); **6042**: **Kosový** (**Kosí**) **potok**, Dolní Kramolín (TC): * mezi obcí a Michalovými Horami: 2002–2003 – ter. (AV); IV.2006 – ind. (V. Procházka in AOPK ČR 2012); Boněnov (TC): * PP Čiperka: podzim 2002 – ter. (Zahradnický & Mackovčin 2004); **6045**: **Bělá**, Dolní Bělá, Berk (PS): IX.2009 – hráz v profilu silničního mostku (P. Veverka in litt.); **Veska**, Dolní Bělá (PS): * Nový rybník: II.2011 – ter. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); **6047**: **Berounka**, Liblín (RO): * u mostu: 2011 – ter. (AV); Bohy (PS): * pod Krašovem:

2010 – ter. (AV); Hlince (PS): * pod osadou Ptyč: 2010–2011 – ter. (AV); **6048**: **Berounka**, Zvíkovec (RA): VIII.2008 – 2 ind. (Anděra 2011); Hradiště (RO): 2010–2011 – ter. (AV); Skryje (RO): 2010 – ter. (AV); **6050**: **Berounka**, Hýskov (BE): * Pod Plešivcem: 2009 – ter. (AV); * Zdejcina: 2009 – ter. (AV); **6065**: **Ostrovský potok**, Lanškroun (UO): * obora (Sluneční rybník): 29.XI.2003 – kad. (Anděra & Červený 2004); IX.2005 – ok. (J. Cepák & E. Cepáková in litt.); **6066**: **Nemilka**, Štíty, Horní Studénky (SU): 2010–2011 – ok. (Z. Buřič in litt.); **Nemilka**, LS přítok, Zborov (SU): IV.2009 – ind. (F. John in litt.); **6067**: **Bludovský potok**, Sudkov (SU): 2010 – ter. (R. Orel in litt.); **Bratrušovský potok**, Šumperk (SU): XII.2010 – ok. v zahradách (F. John in litt.); 2011 – 2 hráze, ter. (AV); **Desná**, Sudkov (SU): * hlavní tok: XI.2004 – 2 ind. (Anděra 2011); IV.2005 – ok. podél Desné (Vágnerová in litt.); * Sudkovský rybník: 2011 – ter. (AV); Dolní Studénky, Králec (SU): IV.2005 – ind. odchycen (R. Vondráček in litt.); Šumperk (SU): podzim 2004 – ok. již. od města; V.2004 – krátkodobý výskyt již. od Šumperka u mostu do Králce (F. John in litt.); 24.IV.2011 – kad. u mostu přes Desnou na silnici Šumperk – Nový Malín (Anonymus in litt.); **Morava**, Ruda n. Moravou, Alojzov (SU): * papírna: III.2011 – čerstvý okus (AV); Bludov (SU): podzim 2003 – ok. nad náhonem MVE; 2004–2005 – ok. (Anděra 2011); XII.2011 – hráz v melioračním náhonu u železniční trati poblíž zastávky (R. Studený jr. in litt.); Bohdíkov (SU): III.2007 – ok. u náhonu na MVE (M. Kašpar in litt.); Bohutín (SU): III.2011 – ok. podél Moravy (p. Vágnerová in litt.); Olšany (SU): 2005 – ter. na hlavním toku mezi obcí a Bartoňovem (F. John in litt.); Postřelmov (SU): 2004 – ter. pod Habermannovou vilou (F. John in litt.); 2005 – ok. (Anděra 2011); 2007 – ok. (Anděra 2011); **Morava** (bezejmenný přítok), Zborov (SU): 4.IV.2009 – ind. na místním koupališti (S. Rybičková in litt.); **Svébohovský potok**, Svébohov (SU): III.2010 – ind. v protipožární nádrži (R. Kamenec in litt.); **6068**: **Desná**, Vikýřovice (SU): podzim 2005 – ok. na toku vedle rybníka (Anděra 2011); **6070**: **Lomnický potok**, Tylov (BR): * rybník: X.2004 – ok. (p. Čermák in litt.); II.2005 – větší počet pokácených stromů, výskyt min. od roku 2003 (AV); X.–XI.2005 – ok. (Anděra 2011); **6071**: **Moravice**, Rázová (BR): * VN Slezská Harta: VI.2005 – ok. (Anděra 2011); **6073**: **Opava**, Komárov (OP): 2009 – ok. od Kravař ke komárovskému splavu (p. Malecká in litt.); zima 2010/2011 – ok. (J. Stanec in litt.); **Opava**, Palhanec (OP): XII.2009 – ok. podél hlavního toku (Anděra 2011); 2010 – ok. (J. Stanec in litt.); III.2011 – ok. podél řeky a náhonu do mlýna (Anděra 2011); **6074**: **Opava**, Háj ve Slezsku (OP): X.2004–XII.2005 – 4 ind. (Anděra 2011); X.2009 – ind. (AV); Mokré Lazce (OP): * úsek Mokré Lazce – Halovec: XI.2007 – čtvrtým rokem ok. (P. Malohlava in Biolib 2007); Kozmice (OP): * Kozmické louky: 2010 – ok. (A. Czernik in AOPK ČR 2012); **6075**: **Odra**, Starý Bohumín (KI): X.2002 – ok. u železničního mostu (Anděra & Červený 2004); Šilheřovice (OP): II.2003 – ok. (Anděra & Červený 2004); **6076**: **Bohumínská stružka**, Bohumín (KI): IV.2006 – ok. poblíž mostu na vých. od města (Z. Polášek in litt.); **Odra**, Bohumín, Kopytov (KI): XI.2002 – ind., ok. (Anděra & Červený 2004); Bohumín, Starý Bohumín (KI): 2002–2004 – ter. (Šuhaj & Stolarczyk 2005); Bohumín, Šunychl (KI): 2006 – ter. (J. Šuhaj in litt.); IV.2010 – ok. (Z. Polášek in AOPK ČR 2012); **Olše**, Dětmarovice (KI): * úsek železniční most Závada-Věřňovice: 2003 – ter., 2009 – ok. (J. Hartl in litt.); I.2011 – ok. (J. Hartl in AOPK ČR 2012); **6141**: **Mže**, Obora (TC): * před VN Lučina: 2006–2008 – ter. (P. Cehláriková in AOPK ČR 2012); 2009 – ter. (Porazíková 2010); 2010 – ter. (P. Cehláriková in AOPK ČR 2012); Tachov (TC): 2003 – ter. 500 m po toku za VN Lučina (AV); **Sklářský potok**, Mílíře (TC): * Mlýnský rybník: 2009 – ter. (Porazíková 2010); **6145**: **Bělá**, Dolní Bělá (PS): * Zámecký rybník: II.2011 – ter. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); Trnová (PS): * rybník Hamr: II.2011 – ok. (M. Čížek & V. Říš in AOPK ČR 2012); **Nekmířský potok**, Kunějovice (PS): 2007 – ok. (V. Říš in litt.); **6146**: **Berounka**, Dolany (PS): * soutok s Klabavou: 2009–2011 – ter. (AV); * Habrová: 2009 – ter. (AV); **Třemošná**, Hromnice (PS): * rybník Hamr: II.2011 – ok. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); **6147**: **Berounka**, Nadryby (PS): * soutok s Díreckým potokem: 2009 – ter. (AV); * meandr v části Poříčí: 2009–2011 – ter. (AV); **6148**: **Zbirošský potok**, Kařízek (RO): * PP Kařešské rybníky: XII.2011 – ok. na Dolním i Horním rybníce (M. Čížek & H. Slánská in AOPK ČR 2012); **6165**: **Lukovský potok**, Luková (UO): III.2009 – ok. (V. Peřina in AOPK ČR 2012); **Moravská Sázava**, Žichlínek (UO): 2005 – ok. (Anděra 2011); **6166**: **Moravská Sázava**, Rychnov na Moravě (SY): * rybník Rohlíček na bezejmenném PS přítoku: 2003 – ok., 2004 – ter. (F. John in litt.); Třebařov (SY): 2004 – ok.; XI.–XII.2005 – ok. (F. Žáček & K. Sopoušek in litt.); **6167**: **Morava**, Bohuslavice (SU): X.2002 – ind. (Anděra & Červený 2004); Leština (SU): IX.2003 – ok. pod železničním mostem na Vítošov (F.

John in litt.); 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Libivá (SU): 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Lukavice (SU): 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Zvole (SU): * Grédy: XII.2002 – ok. (Anděra & Červený 2004); 2005–2006, 2009 – ter. (AV); * 1. jez: 2005, 2007, 2009 – ter. (AV); **Moravská Sázava**, Zábřeh na Moravě (SU): 2006–2007, 2009 – ter. (AV); XII.2010 – nory, ok. (H. Ficnarová in litt.); **Nemilka**, Nemile (SU): * VN Nemilka: VI.2005 – ok. (F. Huf in litt.); 31.X.2006 – nalezeno mrtvé mládě (AV); **Rohelnice**, Úsov (SU): * 600 m pod Polickým rybníkem: IV.2007 – ok., hráz (P. Černý in litt.); **6168**: **Oskava**, Dolní Libina (SU): III.2011 – ok. mezi rybníkem a Oskavou (Anděra 2011); Šumvald (OL): * u Šumvaldského rybníka: XI.2006 – ok. (M. Solovský in litt.); XII.2007 – ok. (P. Kasal in litt.); **Selka**, Troubelice, Pískov (OL): III.2010 – ind. (Anonymus in litt.); **6174**: **Opava**, Děhylov (OP): * VN Hlučín: VI.2009 – ind. (Anděra 2011); **6175**: **Odra**, Bohumín (KI): * Pudlov: 2004 – ok. (Šuhaj & Stolarczyk 2005); * Vrbice: 2004 – ok. (Šuhaj & Stolarczyk 2005); Ostrava (OV): * Antošovice: II.2009 – ok. od Vrbic n. Odrou po Antošovice (J. Kristianová in AOPK ČR 2012); * Koblov: 2004 – ok. (Šuhaj & Stolarczyk 2005); X.2005 – ok. (P. Kočárek in litt.); I.2009 – ok., skluzy (P. Kočárek in litt.); * Landek město: 2004 – ok. (Šuhaj & Stolarczyk 2005); **Opava**, Ostrava (OV): 2004 – ok. (Šuhaj & Stolarczyk 2005); Ostrava, Třebovice (OV): I.2009 – ok. (V. Kostkan in litt.); **6176**: **Olše**, Závada (KI): * pod železničním mostem: IX.2008 – ok. (J. Hartl in litt.); Karviná, Staré Město (KI): * pod Doubravským kopcem: V.2009 – stopy na břehu (L. Nytra in litt.); **6177**: **Olše**, Karviná (KI): * park B. Němcové: 2004 – ind. (J. Hartl in litt.); **Petrůvka**, Dolní Marklovice (KI): XII.2010 – ok. (L. Nytra in litt.); **6240**: **Bezejmenný tok** přítékající do horního Hraničního rybníku, Lesná, Jedlina (TC): * pod Flusárenským vrchem: 2008–2010 – ter. (P. Cehláriková in AOPK ČR 2012); **Celní potok**, Lesná (TC): * U Českých Domků: 2006–2008 – ter. (AV); **6241**: **Hraniční potok**, Lesná (TC): * Horní a Dolní Hraniční rybník: V.2005 – ind. na dolním rybníce a 5 ind. na horním rybníce, ter. (V. Říš in litt.); 2002–2003, 2005–2011 – ter. (AV); * část Medvědí bažinka: 2008–2009 – ter. (P. Cehláriková in AOPK ČR 2012); * Pod Liščím vrchem: 2009–2010 – ter. (P. Cehláriková in AOPK ČR 2012); **Kateřinský potok**, Hošťka, Žebráky (TC): * bezejmenný přítok sev. od Hošťky: 2002–2003 – ter. (Rybář & Vorel 2004); * soutok s Lesním potokem: 2008–2011 – ter. (AV); * U Brusírny: 2004–2011 – ter. (AV); * Žebrácký les, již. rybník: 2005–2009 – ter. (AV); * Žebrácký les, vých. rybník: 2011 – ter. (AV); **Lesní potok**, Hošťka, Žebráky (TC): * Honzův rybník: 2004–2011 – ter. (AV); **Lužní potok**, Lesná (TC): * U Cihelny: 2009 – ter. (P. Cehláriková in AOPK ČR 2012); 2011 – ter. (AV); **Žebrácký potok**, Hošťka, Žebráky (TC): * u soutoku s Kateřinským potokem: 2009 – ter. (AV); * Žebrácký rybník: 2003, 2005–2011 – ter. (AV); **6242**: **Sedlišťský potok**, Kumpolec (TC): 2009 – ter. (Porazíková 2010); **Mlýnecký potok**, Bor, Vysočany (TC): * Tažný rybník: 2011 – ter. (AV); **6244**: **Vejprnický potok**, Přehýšov (PS): II.2011 – ok. (M. Čížek & V. Říš in AOPK ČR 2012); **6245**: **Mže**, Bdeněves (PS): I.2011 – ok. (J. Sladký in AOPK ČR 2012); **6246**: **Berounka**, Plzeň, Bukovec (PS): * bezejmenný přítok v PR Zabělá: 2011 – ter. (AV); * MVE Bukovec – Mlýn: 2009 – ter. (AV); * ostrov u PP Malochovy skalky: XI.2005 – ok. (K. Makoň in litt.); * U Čertova Mlýna: 2009 – ter. (AV); * V Gruntu: 2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2008 – ter. (J. Červený in litt.); 2009–2011 ter. (AV); * V Parezí: 2009 – ter. (AV); **Radbuza**, Plzeň, Litice (PM): * ústí VN České údolí: 2010 – ter. (AV); 2011 – ter. (V. Říš in litt.); **Úhlava**, Plzeň, Čechurov: 2011 – ter. (V. Říš in litt.); Plzeň, Doudlevce (PM): * soutok s Radbuzou: 2010–2011 – ter. (V. Říš in litt.); **6247**: **Klabava**, Litohlavy, Na Radosti (RO): * ústí VN Klabava: I.2011 – ter. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); 2011 – ter. (V. Říš in litt.); **Holoubkovský potok**, Borek u Rokycan (RO): * Borecký rybník: XI.2011 – ok. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); **6248**: **Holoubkovský potok**, Kařízek (RO): * Štěpánský rybník: 2010 – ter. (V. Říš in litt.); Holoubkov (RO): * ústí Holoubkovského rybníka: 2010 – ter. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); **6265**: **Kunčinský potok**, Kunčina (SY): 2011 – ter. (P. Soukal in litt.); **6266**: **Třebůvka**, Radkov (SY): 2006–2011 – ok. (Anděra 2011); 2009–2010 – ok., ter. (Anděra 2011); XII.2011 – ok., ter. (J. Vrána in AOPK ČR 2012); Vranová Lhota (SY): VI.2005 – ind. (Anděra 2011); **6267**: **Morava**, Bílá Lhota, Nové Mlýny (OL): 2005 – ter. jih. vých. od obce (AV); Bílá Lhota, Řimice (OL): 2005–2006, 2009 – ter. (AV); * Chrám přátelství: 2005, 2007 – ter. (AV); Doubravice (SU): 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Třeština (SU): * hlavní tok: 2006–2007, 2009 – ter. (AV); * náhon u štěrkovny: 2005 – ter. (AV); * štěrkovna, vých. strana: 2006–2007, 2009 – ter. (AV); * štěrkovna, záp. strana: 2006 – ter. (AV); Mitrovice (SU): 2005–2006 – ter. (AV); Mohelnice (SU): * pod Jelením vrchem: 2005, 2007, 2009 – ter. (AV); * PR Moravičanské jezero (nově PP Zátrže): X.2003 – ok., záso-

bárna (AV); 2006–2007, 2009 – ter. (AV); XI.2011 – ok. (V. John in AOPK ČR 2012); * soutok s Mírovkou: 2005 – ter. (AV); Moravičany (SU): 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Třeština, Háj (SU): * MVE: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); **Třebůvka**, Bouzov (OL): XI.2006 – hráz (Z. Havala in litt.); Jeřmaň (OL): IV.2009 – ter. pod Bouzovem (F. John in litt.); **6268**: **Malá Voda** (**Mlýnský náhon**), Mladeč (OL): * nad MVE: 2005–2007 – ter. (AV); Víska u Litovle (OL): * U Moravy: 2005 – ter. na vých. od obce (AV); * U Vísky: 2005–2007 – ter. (AV); **Mlýnský potok**, Litovel (OL): * PP Hvězda: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); 2010–2011 – ter. (J. Šafář in litt.); Mladeč (OL): * pod PP Třesín: 2005, 2007, 2009 – ter. (AV); 2010 – ter. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); * Včelín: 2005, 2009 – ter. (AV); Sobáčov (OL): * Dolní les: 2005–2007 – ter. (AV); 2011 – ind. (O. Dočkal in AOPK ČR 2012); * Papírna: 2009 – ter. (AV); **Morava**, Litovel (OL): * ostrov na Olomouckém rybníku – ind. (Olomoucký deník, 11.VII.2008); * Prostřední louka: 2005 – ter. pod tokem (AV); * Zámecká Morava: 2007, 2009 – ter. (AV); Mladeč, Nové Zámky (OL): * PR Novozámecké louky: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * Obelisk: 2005 – ter. (AV); **Oskava**, Uničov (OL): * U Oskavy: II.2009 – ok. (O. Dočkal in litt.); Uničov, Dětřichov (OL): * soutok s Lukavicí: zima 2008/2009 – ind. (P. Sova in litt.); **Třídvorka**, Litovel (OL): * Niva: 2006, 2009 – ter. (AV); * před soutokem s Čerlinkou: 2007 – ter. (AV); 2008 – hráze mezi Litovlí a Třemi Dvory (R. Studený in litt.); **6269**: **Sitka**, Šternberk (OL): V.2007 – odchyt jedince (AV); IV.2011 – ind. (M. Vaňďurková in litt.); **6270**: **Bystřice**, Domašov n. Bystřicí (OL): * sev. vých. od Petrovického mlýna: V.2004 – ok. (M. Krejčí in litt.); 2006 – ok. (F. John in litt.); * 700 m na jih.j.záp. od osady Sedm Dvorů: V.2007 – nora, 2 skluzy, ok. (J. Šafář & O. Dočkal in litt. 2007); **Důlní potok**, Moravský Beroun (OL): * samota Freihof: V.2010 – 2 hráze a polohrad (J. Šafář in litt.); **6272**: **Odra**, Hadinka (OL): * Barnovská přehrada: 2009 – ok. (J. Losík in litt.); Odry, Klokočůvek (OP): V.–VI.2005 – ok. (Anděra 2011); **Čermná**, Čermná ve Slezsku (OL): 2004 – hráz (Anděra 2011); **6274**: **Odra**, Jistebník (NJ): * hlavní tok: XI.2005 – ter. (I. Němečková in litt.); * rybník Bezruč: 2003 – ok. (Anděra 2011); * rybník Křivý: 2005–2006 – ter. (V. Kostkan in litt.); * rybník Starý: VII.2003–VII.2006 – ok. na hrázi (Anděra 2011); **6275**: **Odra**, Jistebník (NJ): * rybník Podhorník: XII.2003 – ok. (V. Kostkan in litt.); * Stará Odra: zima 2004/2005 – ok. (J. Kašinský in Biolib 2005); Polanka n. Odrou (OV): * mezi rybníky Budní a Malý Budní: jaro–zima 2003 – ind. (V. Kostkan in litt.); * NPR Polanská niva: XI.2008 – ter. (I. Němečková in litt.); * Polárňový rybník: I.2005 – ind. (J. Kotala in AOPK ČR 2012); **6276**: **Lučina**, Ostrava, Šenov (OV): * hlavní tok: V.2009 – staré ok. v meandru mezi Šenovem a Skrbní (I. Kneblová, J. Kristianová & K. Sukeníková in AOPK ČR 2012); XI.2009 – ok. (J. Chlapek in litt.); * Košťálovický rybník: V.2009 – starší ok. (I. Kneblová, J. Kristianová & K. Sukeníková in AOPK ČR 2012); II.2011 – 3 ind. (J. Kristianová in AOPK ČR 2012); **Stonávka**, Těrlicko (KI): IV.2006 – kad. na mostě přes již. cíp přehrady (V. Kostkan in litt.); **6277**: **Olše**, Chotěbuz (KI): III.2010 – ok. (D. Křenek in AOPK ČR 2012); **6341**: **Jezevčí potok**, Rozvadov, Rozcestí (TC): * mezi Rozcestím a Rozvadovem: 2006–2011 – ter. (AV); 2006–2010 – ter. na PS přítoku (AV); **Hraniční potok**, Rozvadov, Nové Domky (TC): * pod Hraničkama: 2005–2011 – ter. (AV); Rozvadov (TC): * nad novou celnicí a pod Střebelským vrchem: 2004, 2006–2011 – ter. (AV); * nad starou celnicí: 2002–2006, 2009–2011 – ter. (AV); * pod starou celnicí a Střebelským vrchem: 2003–2011 – ter. (AV); * pod novou celnicí: 2002–2003, 2005 – ter. (AV); * v Jámách: 2006–2011 – ter. (AV); **Kateřinský potok**, Hošťka (TC): *JZ od obce: 2003–2011 – ter. (AV); * záp. od obce: 2002–2003, 2005–2011 – ter. (AV); Rozvadov, Diana (TC): * sev. od obce: 2008–2011 – ter. (AV); * 1,5 km sev. záp. od obce: 2003, 2005–2006 – ter. (AV); * 1,5 km jih. záp. od obce: 2006–2011 – ter. (AV); Rozvadov, Kateřinské chalupy (TC): 2002–2011 – ter. (AV); Rozvadov, Mnichovství (TC): * bezejmenný přítok sev. od Kateřinských chalup: 2007–2011 – ter. (AV); * Zadní rybník: 2007–2008, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný přítok 500 m sev. vých. od Zadního rybníka: 2005, 2007–2011 – ter. (AV); Rozvadov, Rozcestí (TC): 2005, 2009–2011 – ter. sev. od obce (AV); 2003, 2006–2009 – ter. jižně od obce (AV); Rozvadov, Svatá Kateřina (TC): * jih. záp. pod obcí: 2002–2010 – ter. (AV); * sev. nad obcí: 2002–2011 – ter. (AV); * Šestý hamr: 2006–2011 – ter. (AV); **Mlýnský potok**, Třemešné, Nová Ves (TC): *1,5 km jih. záp. od Nové Vsi: 2005–2011 – ter. (AV); **Nivní potok**, Třemešné, Nová Ves (TC): * státní hranice: 2009–2010 – ter. (AV); * u soutoku s Železným potokem: 2011 – ter. (AV); * 500 m sev. od soutoku s Mlýnským potokem: 2007, 2009–2011 – ter. (AV); * 1,5 km sev. od soutoku s Mlýnským potokem: 2002–2003, 2006, 2008–2010 – ter. (AV); **Václavský potok**, Rozvadov, Milíře (TC): * Václavský rybník: 2004–2011 – ter. (AV); Přimda (TC): 2002–2011 – ter.

(AV); **6344**: **Radbuza**, Hradec (PM): * u soutoku s Toušovským potokem: II.2008 – ok. (V. Říš in litt.); **6345**: **Radbuza**, Dobřany, Dobřánky (PJ): V.2007 – ind. od Dobřan na Vstiš (Anděra 2011); II.2008 – ter. záp. od obce (V. Říš in litt.); 2011 – ter. záp. od obce (AV); Vstiš (PJ): II.2008 – ter. sev. záp. od obce (V. Říš in litt.); **6348**: **Skořický potok**, Skořice (RO): * Dolní rybník: XI.2011 – ind. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); **6364**: **Baldovský potok**, Jedlová, U Šesti Chalup (SY): * Kmotrovský rybník: IV.–VI.2011 – ok. (Anděra 2011); **Svitava**, Hradec n. Svitavou (SY): IV.2009 – 2 ind. (Anděra 2011); **6365**: **Svitava**, Rozhraní (SY): III.2006 – ok. (Anděra 2011); **6368**: **Bahenka**/**Odrážka**, Střeň (OL): 2005–2006, 2009 – ter. po soutok s Moravou (AV); **Kobylník**, Náklo (OL): 2010–2011 – ter. (AV); **Mlýnský potok** (**Malá Voda**), Lhota n. Moravou (OL): 2005–2007, 2009 – ter. záp. od obce (AV); Litovel (OL): * Březové: 2009 – ter. (AV); * u Šargounu: II.2003 – ok. (Anděra & Červený 2004); 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Litovel, Chořelice (OL): 2005–2007, 2009 – ter. (AV); **Morava**, Litovel (OL): * na přítoku, jez tvoří s Moravou "ostrov": 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * NPR Ramena řeky Moravy: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); **6369**: **Benkovský potok**, Příkazy, Hynkov (OL): III.2006 – ter. (AV); * soutok s Moravou: 2005 – ter. (AV); **Mlýnský potok**, Příkazy, Hynkov (OL): * jih. vých. od obce: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * PR Panenský les: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * U Tří Mostů: 2008 – ter. (AV); **Mlýnský potok**, Horka n. Moravou (OL): * Poděbrady, bývalá pískovna: XI.2002 – ok. (V. Kostkan in litt.); 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * PR Plané loučky: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * sev. od obce: 2005–2006, 2009 – ter. (AV); **Mlýnský potok**, Chomoutov (OL): 2005–2007, 2009 – ter. již. od obce (AV); Olomouc (OL): * Hejčín: 2005 – ter. (AV); * Řepčín: IV.2006 – ind. odchycen (AV); 2007, 2009 – ter. (AV); * ulice Na struze: V.2005 – ok., skluzy (AV); **Morava**, Olomouc (OL): * NPR Ramena řeky Moravy: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * silnice č. 46 Olomouc – Šternberk: IV.2006 – ind. odchycen (V. Kostkan in litt.); **Oskava**, Chomoutov (OL): * PP Chomoutovské jezero (bývalá pískovna): 2005–2007, 2009 – ter. (AV); 2010 – ter. (V. Kostkan in litt.); **6370**: **Střelenský potok**, Velká Střelná (Vojenský újezd Libavá) (OL): * opuštěná střelnice: XII.2006 – hrad (Anděra 2011); **6371**: **Plazský potok**, Vojenský Újezd Libavá (OL): * rybník Čermná: 2003–2004 – nepotvrzena přítomnost (Vondráček 2005); * tankobrodiště: 2003–2004 – ter. (Vondráček 2005); 2007 – ter. (AV); * Krumpolcův rybník: 2003 – ter. (Vondráček 2005); **Heřmanecký potok**, Vojenský Újezd Libavá (OL): * VN Heřmánky: 2003 – ter. (Vondráček 2005); **Velička**, Potštát (PR): 2005 – ok. (Anděra 2011); **6373**: **Odra**, Mankovice (NJ): * hlavní tok nad splavem: 2011 – ter. (Š. Tračík in AOPK ČR 2012); Jeseník nad Odrou (NJ): * meandry na Odře u PP Meandry Staré Odry: 2011 – ter. (Š. Tračík in AOPK ČR 2012); Kunín (NJ): * meandry Odry v dolní části obory: 2011 – ter. (Š. Tračík in AOPK ČR 2012); **6372**: **Vítovka**, Odry (NJ): 2003 – hráze, ok. (Anděra 2011); 2006–2007 – nepotvrzena přítomnost (P. Lelek & V. Kostkan in litt.); **6374**: **Odra**, Bartošovice (NJ): * Dolní Bartošovický rybník: IV.2011 – ok. (Anděra 2011); **6375**: **Olešná**, Staříč (FM): III.2006 – ind. odchycen (V. Kostkan in litt.); **6378**: **Olše**, Bystřice n. Olší (FM): I.2010 – ok. (Anděra 2011); XI.2010 – okus (D. Křenek in AOPK ČR 2012); XII.2011 – ok. (D. Křenek in AOPK ČR 2012); **6441**: **Farský potok**, Bělá n. Radbuzou, Železná (DO): * u Horního rybníku: 2002–2011 – ter. (AV); * Výhledy: 2002–2011 – ter. (AV); * Železný rybník, obora Srdíčko: 2004–2005, 2007–2010 – ter. (AV); **Železný potok**, Bělá n. Radbuzou, Železná (DO): * Březina: 2007–2011 – ter. (AV); * U Sklárny: 2002–2008, 2010–2011 – ter. (AV); * V Hájku: 2008–2010 – ter. (AV); **6442**: **Radbuza**, Bělá n. Radbuzou (DO): 2011 – ter. (AV); Doubravka (DO): 2011 – ter. (AV); Hostouň (DO): 2004–2005 – ter. (Anděra 2011); Hostouň, Hostětice (DO): 2005 – hráze, ok. (Anděra 2011); Štítary (DO): II.2008 – ter. (V. Říš in litt.); Újezd Svatého Kříže (DO): 2011 – ter. (AV); **Starý potok**, Horoušany (DO): 2011 – ter. mezi obcemi Mutětín a Horoušany (AV); **6443**: **Černý potok**, Horšovský Týn, Svatá Anna (DO): zima 2003/2004 – nové pobytové znaky, 2004 – ter. (V. Říš in litt.); Meclov (DO): 2006 – ter. u soutoku Černého potoku a Pivoňky (AV); **Radbuza**, Horšovský Týn (DO): 2002–2003 – ter. (AV); * již. od Nové Vsi: 2006–2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2011 – ter. (AV); Srby (DO): * vých. od obce: 2007 – ter. (V. Říš in litt.); * mezi obcí a Horšovským Týnem: 2003 – ter. (V. Říš in litt.); * jih. záp. od obce Polžice: 2006, 2011 – ter. (AV); Tasnovice (DO): II.2008 – ter. od Tasnovic po Semošice (V. Říš in litt.); **6444**: **Radbuza**, Horšovský Týn (DO): * úsek od Horšovského Týna po Staňkov: zima 2002/2003 – ok. (V. Říš in litt.); * zastávka vlaku Semošice-Peřina: 2003, 2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2011 – ter. (AV); **Zubřina,** Staňkov (DO): na jih. záp. od obce 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); **6445**: **Merklinka**, Kloušov (PJ): * úsek Kloušov-Merklín: II.2010 – ok. (An-

děra 2011); Merklín (PJ): * Merklínský rybník: X.2010 – ok. (L. Schröpfer in AOPK ČR 2012); **Úhlava**, Borovy (PJ): VI.2004 – ok. (Anděra & Červený 2004); 2010 – ter. (V. Říš in litt.); 2011 – ter. (AV); Příchovice (PJ): * záp. od obce: 2011 – ter. (AV); **6447**: **Úslava**, Vrčeň (PJ): * záp. od obce: 2011 – ter. (AV); **6459**: **Šlapanka**, Havlíčkův Brod (HB): 2011 – ter. (J. Matrková in AOPK ČR 2012); **6460**: **Sázava**, Přibyslav, Hesov (HB): 2011 – ter. (J. Matrková in AOPK ČR 2012); **6462**: **Rozvodí Bílého potoka a Bystřice**, Koníkov (ZR): 2008 – ind. (AV); **6463**: **Bystřice**, Domanín u Bystřice n. Pernštejnem (ZR): jaro 2009 – ind. (S. Kabelka in litt.); **6465**: **Svitava**, Chrudichromy (BK): XI.2005 – ok. (Anděra 2011); IV.2006 – ok. mezi obcí a Svitávkou, ter. (R. Zajíček in litt.); Rozhraní (SY): III.2006 – ok. v části Vilémov (H. Gregorová in litt.); Skrchov (BK): zima 2007/2008 – ok., nory (Blanenský deník, 9. IV.2008); **6467**: **Runářovský potok**, Runářov (PV): * rybník: V.2004 – ind. (Anonymus in litt.); **6468**: **Blata**, Hněvotín (OL): III.2006 – ok. (M. Kubíček in litt.); **Zlatá Stružka**, Drahanovice (OL): VI.2004 – ind. (Anděra 2011); **6469**: **Hamerský náhon**, Olomouc, Holice (OL): * rybníky: VII.2010 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2010); 2010–2011 – ok. (AV); **Mlýnský potok**, Olomouc (OL): * Bezručovy sady: I.2006 – ind. (M. Maňas in Biolib 2006); 3.V.2008 – ind. (I. Pavlovcová in litt.); * ulice Domovina: jaro 2011 – ind. (J. Losík in litt.); **Morava**, Dub n. Moravou, Bolelouc (OL): * Hrdiborsko: 2007–2008 – ter. (AV); Charváty (OL): 2005–2008 – ter. (AV); Charváty, Čertoryje (OL): 2005–2008 – ter. (AV); Kožušany, Tážaly (OL): * na toku pod rybníky: 2005–2008 – ter. (AV), Olomouc, Nemilany (OL): * Kožušanské rybníky: 2006 – ter. (AV); 13.III.2010 – kad. na břehu nejvzdálenějšího písníku od silnice (O. Otčenášek in litt.); * pod ČOV: 2005–2008 – ter. (AV); * u Kožušanských rybníků: VI.2005 – ind. (V. John in litt.); 2006–2008 – ter. (AV); **Morávka**, Blatec, Blatecký mlýn (OL): 2005–2008 – ter. (AV); **Nemilanka**, Olomouc, Nemilany (OL): X.2010 – hráz na toku (Anonymus in litt.); Olomouc, Slavonín (OL): 29. III.2011 – ok. (V. John in Biolib 2011); **6470**: **Olešnice**, Tršice (OL): * VN Tršice: 2007 – ok. (Anděra 2011); III.2008 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2008); IV.2009 – ter. (J. Gregor in litt.); **6471**: **Bečva**, Lipník n. Bečvou (PR): * PR Škrabalka: III.2007 – ok. (P. Tomáš in litt.); Osek n. Bečvou (PR): * Osecký jez: podzim 2007 a jaro 2008 – ok. (P. Tomáš in litt.); * štěrkopískovna: VII.2008 – ok. (Anděra 2011); Týn n. Bečvou (PR): * naproti osadě Na Hrázi: XII.2005 – ter. (P. Tomáš in litt.); 2006 – ok. (P. Tomáš in litt.); 2007 – ter. (P. Tomáš in litt.); **6472**: **Bečva**, Černotín (PR): XII.2005 – ok. (Anděra 2011); I.2007 – ok. na začátku velkého ohybu řeky (J. Lehký in litt.); Hranice, Drahotuše (PR): * pískovna u náhonu Bečvy: V.2008 – ok. (L. Beran in AOPK ČR 2012); * hlavní tok: 2006 – ok., chodníky (Anděra 2011); VI.2009 – ok. v zahradě u rybníka v Drahotuších (Anděra 2011); Kamenec (PR): I.2008 – ok. (M. Pich in litt.); **Hlubocký potok**, Skalička (PR): * vodní nádrž: 2005 – ok. (Anděra 2011); **Ludina**, Hranice (PR): IV.2009 – ind. (Anděra 2011); **Opatovický potok**, Opatovice (PR): XI.2005 – ok. (Anděra 2011); **6473**: **Bečva**, Hustopeče n. Bečvou (PR): * hlavní tok: 2003–2005 – ok. (Anděra 2011); * pískovny: XI.2003 – ter. (p. Přikryl in litt.); I.2007 – ter. (J. Lehký in litt.); * soutok s Mřenkou: X.2011 – ok. (Anděra 2011); Milotice n. Bečvou (PR): * pískovny: I.2003 – ok. (MF Dnes, 10.I.2003); 2010 – ter. (Anděra 2011); **6542**: **Nemanický potok**, Nemanice (DO): 2002–2003 – ter. záp. od obce (AV); 2004–2005 – ter. (Anděra 2011); 2006 – ter. záp. od obce (AV); Nemanice, Novosedly (DO): V.2006 – hráz, ok. (Anděra 2011); **6543**: **Černý potok**, Ždánov (DO): * úsek mezi obcí a Pařezovem: I.2011 – ter. (M. Čížek in AOPK ČR 2012); Milavče (DO): II. 2008 – ok. (V. Říš in litt.); **Vikanovský potok**, Otov (DO): * Otovský rybník: 2011 – ter. (AV); **Zubřina**, Blížejov (DO): * u trasy Blížejov – Nahošice: III. 2010 – ok. (M. Čížek, V. Říš & J. Sladký in AOPK ČR 2012); **6545**: **Úhlava**, Červené Poříčí (KT): * meandr pod vrcholem Lysina: 2011 – ter. (AV); * mokřad v části Na Poplužích: 2010 – ter. (V. Hanzal in litt.); 2011 – ter. (AV); Švihov (KT): 2011 – ter. vých. od obce (AV); Dolany (KT): VI.2004 – ok. (Právo, 29.V.2004); * zemědělská usedlost Trštejn: 2011 – ter. (AV); * pod vrcholem Malechovská hůrka: 2011 – ter. (AV); * slepé rameno u Dolanského mlýna: 2011 – ter. (AV); * u kamenolomu v části Malá Strana: 2005 – ok. (Anděra 2011); II.2008 – ok., propadlá nora a pachová značka (V. Říš in litt.); 2011 – ter. (AV); **6547**: **Kozčínský potok**, Olšany (KT): * Kozčínský rybník: 2009 – ter. (Anděra 2011); **6559**: **Zlatý potok**, Dobronín (JI): * meandry: 2009–2011 – ter. (J. Matrková in AOPK ČR 2012); **6560**: **Nadějovský potok**, Jersín (JI): * Panský rybník: IV.2011 – ok. (J. Maštera in AOPK ČR 2012); **6561**: **Křivý potok**, Měřín (ZR): * dálnice D1 u Meziříčka: 6.V.2008 – přejetý kad. (J. Maštera in AOPK ČR 2012); * dálnice D1 u Měřína: 16.VI.2006 – kad. přejetý (V. Hlaváč in litt.); * rybník Polovec: 2004 – ter. (Anděra 2011); IV.2006 – hráz

(M. Culková in litt.); 2007 – hráz (V. Hlaváč in litt.); 2009 – ter. (P. Jurajda in litt.); VIII.2011 – hráze, ok. (K. Holý in Biolib 2011); I.2012 – ter. (J. Maštěra in AOPK ČR 2012); **Závlahový potok**, Černá (ZR): * Nový rybník: I.2005 – ter. (A. Toman in litt.); X.2005 – ok. (A. Toman in litt.); X.2009 – ok. (P. Mužátek in AOPK ČR 2012); **6565**: **Svitava**, Doubravice n. Svitavou (BK): V.2009 – ind. (J. Mazalová in Biolib 2009); Rájec, Jestřebí (BK): V.2005 – ind. na rybníku v obci (L. Štefka in litt.); Skalice n. Svitavou (BK): I.2007 – ok. (Anděra 2011); **6566**: **Punkva**, Sloup (BK): 29.IV.2005 – odchyt jedince (MF Dnes, 2.V.2005); **6569**: **Bečva**, Tovačov (PR): * u Troubecké štěrkovny: 2007–2008 – ter. (AV); **Blata**, Cvrčov (PR): 2007–2008 – ter. (AV); Hrdibořice (PV): VIII.2003 – ok. (K. Poprach in litt.); zima 2004/2005 – ok. sev. od křížení silnice č. 18 a tokem Blaty (K. Poprach in litt.); Tovačov, Annín (PR): * Náklo: 2007–2008 – ter. (AV); **Mlýnský náhon**, Dub n. Moravou, Tučapy (OL): 2007–2008 – ter. na (AV); Tovačov (PR): * Hradecký rybník: I.2003 – ok. podél náhonu na hrázi. (V. John in Biolib 2003); XII.2003 – hráz mezi Hradeckým dolním rybníkem a náhonem (V. Kostkan in litt.); I.2005 – ok. u náhonu mezi Hradeckým a Křenovským rybníkem (J. Šafránek in Biolib 2005); 2005–2008 – ter. (AV); Věrovany (OL): 2005, 2007 – ter. (AV); Věrovany, Nenakonice (OL): 2006 – ter. (AV); **Morava**, Olomouc, Bolelouc (OL): VII.2003 – ind. (p. Hlávka in litt.); 8.I.2004 – kad. vyproštěn z ledu (AV); 23.VI.2005 – kad. (V. Dvořák in litt.); Dub n. Mravou (OL): 2006 – ter. (AV); Dub n. Mravou, Tučapy (OL): * hlavní tok: 2007–2008 – ter. (AV); Lobodice (PR): * NPR Zástudánčí: 2007–2008 – ter. (AV); Tovačov (PR): * u Trní: 2008 – ter. (AV); * Skašovský rybník: 24.XI.2003 – kad. (p. Bija in litt.); 2005–2008 – ter. (AV); XII.2009 – ok. (T. Najer in Biolib 2009); XII.2011 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2011); XII.2011 – ok. (J. Šafránek in AOPK ČR 2012); * soutok s Bečvou: IV.2005 – ok. již. od soutoku (AV); 2008 – ter. (AV); Věrovany (OL): * hlavní tok: IX.–XI.2003 – 3–4 ind. (Anděra & Červený 2004); 2006–2008 – ter. (AV); **Morávka**, Dub n. Mravou (OL): 2008 – ter. (AV); Citov (PR): 2007–2008 – ter. již. pod obcí (AV); **Splavská**, Dub n. Mravou (OL): 2005, 2008 – ter. (AV); **Steklá**, Dub n. Mravou (OL): 2007 – ter. (AV); Věrovany, Nenakonice (OL): 2007–2008 – ter. (AV); **Vřesůvka**, Čehovice (PV): * na soutoku s LS bezejmenným přítokem: jaro 2011 – hráz (J. Měkkotová in litt.); X.2011 – hráz, ok. (AV); **6570**: **Bečva**, Proseničky (PR): * Obecní rybník: VII.2008 – okus (J. Šafránek in Biolib 2008); Přerov (PR): * PP Malé laguny: X.2009 – ok. (O. Machač in Biolib 2009); I.2011 – ok. (J. Procházka in Biolib 2011); **Malá Bečva**, Troubky (PR): * u Troubeckého jezera: 15.XI.2002 – ohryzy (Anděra & Červený 2004); 2005–2007 – ter. (AV); **Olešnice**, Kokory (PR): podzim 2011 – ok. (O. Rasťák in litt.); **6571**: **Maleník**, Soběchleby (PR): * rybník: V.2005 – ok. (P. Tomáš in litt.); XII.2005 – ter. (P. Tomáš in litt.); **Moštěnka**, Domaželice (PR): I.2011 – ok., ter. (J. Procházka in Biolib 2011); Prusy (PR): IV.2009 – ok., ind. (J. Šafránek in Biolib 2009); **6573**: **Bečva**, Valašské Meziříčí, Juřinka (VS): X.2010 – ok. (Anděra 2011); zima 2007/2008 – ok. (V. Nemejec in litt.); **Vsetínská Bečva**, Jarcová, Bražiska (VS): jaro 2011 – ter. (Anděra 2011); **6574**: **Bystřice**, Velká Lhota (VS): * VN Bystřička: IX.2011 – ok. (Anděra 2011); **Hamerský potok**, Zubří (VS): zima 2010/2011 – ok. u Hamerských rybníků (J. Korbelová in litt.); 2008 – ok. (V. Nemejec in litt.); **Rožnovská Bečva**, Valašské Meziříčí, Hrachovec (VS): * úsek Hrachovec – Rožnov p. Radhoštěm: IX.2011 – ok. (Anděra 2011); Rožnov p. Radhoštěm (VS): 2008 – ter. (H. Burda in litt.); Zasová (VS): 2009 – ok. (V. Nemejec in litt.); **6575**: **Rožnovská Bečva**, Rožnov p. Radhoštěm (VS): * rybníky u Campingu Rožnov: 2010 – ok. (J. Korbelová in litt.); Dolní Bečva (VS): IX.2011 – ok. (Anděra 2011); Horní Bečva (VS): VI.2011 – ok. (Anděra 2011); **6642**: **Bezejmenný tok**, Česká Kubice (DO): * Zelená chýše: III.2004 – ind., stopy (Anděra & Červený 2004); **6643**: **Hájecký potok**, Všeruby (DO): * Všerubský rybník, přítok: 2002–2003, 2006, 2011 – ter. (AV); * Všerubský rybník, výtok: XII.2002 – hráz, kanály (V. Říš in litt.); 2002–2003, 2006, – ter. (AV); 2008 – ter. (Dohnal 2009); 2011 – ter. (AV); **Kouba**, Všeruby, Sruby (DO): * za soutokem s Myslívským potokem: 2006 – ter. (AV); 2008 – ter. (Dohnal 2009); * záp. od osady: 2006 – ter. (AV); **Medvědí potok**, Česká Kubice (DO): * hlavní tok: 2008 – ter. (Dohnal 2009); * Kubické koupaliště (rybník): XII.2002 – ter. (AV); VII.2004 – ter. (V. Říš in litt.); V.2006 – hráze, ok. (V. Říš in litt.); 2006 – ter. (AV); 2008 – ter. (Dohnal 2009); 2011 – ter. (AV); **Myslívský potok**, Všeruby (DO): * U Ševce: 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); * U Kotláře: 2008 – ter. (Dohnal 2009); Všeruby, Kostelíště (DO): XII.2003 – hráze, ok. (Anděra & Červený 2004); **Rybniční potok**, Mrákov, Mlýneček (DO): * nad obcí: 2005, 2007 – ter. (V. Říš in litt.); * rybník: 2002–2003, 2006 – ter. (AV); * pod obcí: 2007 – ter. (V. Říš in litt.); Všeruby (DO): * Myslívský rybník: 2003 – ter. (AV);

2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2008 – ter. (Dohnal 2009); 2011 – ter. (AV); * pod vrcholem Tetřívek: 2002–2003, 2011 – ter. (AV); * pod vrcholem Šibeničník: 2007 – ter. (V. Říš in litt.); **Spálenecký potok**, Všeruby, Maxov (DO): * záp. od obce Maxov: 2006 – ter. (AV); **Teplá Bystřice**, Dolní Folmava (DO): * sev. od obce: 2002–2003, 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); **6644**: **Andělice**, Pocínovice (DO): 2008 – ter. (Dohnal 2009); **Hájecký potok**, Všeruby, Hájek (DO): 2008 – ter. (Dohnal 2009); 2011 – ter. (AV); **Chalupský potok**, Chodská Lhota (DO): * bezejmenný rybník, jih. vých. od osady U Motlíků: 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); * Prostřední rybník: 2008 – ter. (J. Červený in litt.); 2011 – ter. (AV); Všeruby, Chalupy (DO): * záp. od obce: 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2011 – ter. (AV); **Chudenínský potok**, Chudenín (KT): * Chudenínský rybník: 2008 – ter. (Dohnal 2009); * soutok s Chodskou Úhlavou: 2008 – ter. (Dohnal 2009); **Kouba** (**říčka Cham**), Hyršov (DO): * již. od obce: III.2010 – ter. (M. Čížek, V. Říš & J. Sladký in AOPK ČR 2012); 2011 – ter. (AV); Chudenín, Liščí (DO): 20.I.2004 – kad. přejet autem (Klatovský deník, 22.V.2004); Všeruby, Pláně (DO): * záp. od obce: X.2005 – hráz nad silničním mostem (V. Říš in litt.); 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2011 – ter. (AV); * na rybníce mezi osadou Sruby a Pláněmi: 2007 – ter. (V. Říš in litt.); Všeruby, Sruby (DO): * již. od osady: 2006 – ter. (AV); 2007 – ter. (V. Říš in litt.); 2008 – ter. (Dohnal 2009); **Úhlava**, Bystřice n. Úhlavou (DO): 2008 – ter. (Dohnal 2009); * na soutoku s Chodskou Úhlavou 2011 – ter. (AV); **6645**: **Úhlava**, Bezděkov, Poborovice (KT): X.2006 – ind. (Anděra 2011); Janovice n. Úhlavou (KT): * od mostu na Veselí po proudu: III.2007 – ok. (Anděra 2011); II.2008 – ok. (V. Říš in litt.); 2008 – ter. (Dohnal 2009); 2010 – ter. (V. Hanzal in litt.); Klatovy, Kal (KT): * Klatovská Hůrka: 2011 – ter. vých. od obce (AV); Rohozno (KT): 2011 – ter. vých. od obce (AV); Týnec, Rozpáralka (KT): * Kusmoukovský rybník: 2010 – ter. (V. Hanzal in litt.); **6658**: **Jihlava**, Třešť, Buková (JI): VIII.–X.2005 – ok. (Anděra 2011); Dolní Cerekev (JI): III.–IX.2005 – ok. (Anděra 2011); **Třešťský potok**, Kostelec (JI): * Luční rybník: VIII.2005 – ind. (J. Georgian in litt.); Třešť (JI): VIII.2005 – ok. pod silnicí č. 406 na Jihlavu (J. Georgian in litt.); **6661**: **Balinka**, Baliny (ZR): V.2011 – stopy, skluzy, ok. (Anděra 2011); **6664**: **Svratka**, Březina u Tišnova (BO): IV.2005 – ok. (Anděra 2011); **6665**: **Svitava**, Blansko (BK): IV.2005 – ind. (L. Štefka in litt.); **6666**: **Punkva**, Lipovec (BK): IV.2005 – ind. (V. Kostkan in litt.); Pustý Žleb (BK): IV.2005 – ind. (L. Štefka in litt.); **6668**: **Brodečka**, Ondratice (PV): V.2006 – ind. (T. Papež in litt.); **Haná**, Dřevnovice (PV): 2010 – ok. (Anděra 2011); **6669**: **Haná**, Němčice n. Hanou (PV): IV.2006 – ind. (V. Kostkan in litt.); **Malá Bečva**, Lobodice (PR): * Tisová: 2005, 2007–2008 – ter. (AV); * Jezera: 2007 – ter. (AV); **Blata** (**Mlýnský náhon**), Kojetín, Uhřičice (PR): 2007–2008 – ter. u zahrádek (AV); X.2009 – ok. (M. Fojtík & J. Šafránek in Biolib 2009); Lobodice, Chrbov (PR): * jih. vých. od obce: 2005–2007 – ter. (AV); **Morava**, Kojetín (PR): * hlavní tok: 2007–2008 – ter. (AV); * rybník Na Hrázi: 2007 – ter. (AV); Lobodice (PR): * jih. vých. od Lobodic, Chrbov: 2007–2008 – ter. (AV); NPR Zástudánčí: 2006, 2008 – ter. (AV); Uhřičice (PR): * hlavní tok: 2006–2008 – ter. (AV); * rybník na levém břehu: 2008 – ter. (AV); **6670**: **Malá Bečva**, Chropyně (KM): * Horní les: 2005–2008 – ter. (AV); 2009–2010 – ok. (J. Veselý in AOPK ČR 2012); * Plešovec: 2006–2008 – ter. (AV); Kroměříž (KM): * soutok s Moštěnkou: 2002–2003 – ter. (Tupý & Šálek 2004); I.2005 – ter. (V. Tupý & P. Šálek in litt.); 2005–2008 – ter. (AV); 2009–2010 – ok. (J. Veselý in AOPK ČR 2012); **Morava**, Bezměrov (KM): * vých. od obce: 2006–2008 – ter. (AV); * sev. od obce: 2007 – ter. (AV); Kroměříž (KM): VI.2009 – ind. (J. Maixner in Biolib 2009); **Rusava**, Hulín (KM): * rybníček (odkalovací nádrž) u silnice na Otrokovice: 2003 – ter. (Tupý & Šálek 2004); **Stonáč** (kanál), Břest (KM): * remíz s vodní nádrží: X.2011 – ok. (J. Novák in Biolib 2011); **6671**: **Ludslávka**, Zahnášovice (KM): I.2008 – ter. (M. Klímová in litt.); **Rusava**, Brusné (KM): IV.2006 – ind. (J. Hrabec in litt.); Holešov, Dobrotice (KM): IV.2006 – 2 ind. (P. Šálek in litt.); Třebětice (KM): VI.–VIII.2004 – ok. (Anděra 2011); **6673**: **Vsetínská Bečva**, Jablůnka (VS): X.2011 – kad. (Anděra 2011); **6674**: **Vsetínská Bečva**, Vsetín (VS): 13.V.2004 – kad. u cesty na Ústí u Vsetína (K. Pavelka in litt.); Ústí (VS): * úsek Ústí – Janová: IX.2011 – ok. (Anděra 2011); **6744**: **Úhlava**, Hamry, Hamerský dvůr (KT): * PR Úhlavský luh: 2009–2010 – ter. (Mokrý 2011); zima 2011/2012 – ok. (P. Caltová in litt.); Nýrsko, Zelená Lhota (KT): * VN Nýrsko: X.2011 – ter. (Anděra 2011); **6745**: **Ostružná**, Čachrov (KT): * Kunkovice: VI.2009 – ter. (Korbelová & Korbel 2009); I.2011 – ind. z Prášil (J. Mokrý in litt.); * Motlova pila: 2007 – ter. (Anděra 2011); VI.2009 – ter. (Korbelová & Korbel 2009); 2009 – ter. (Anděra 2011); **6747**: **Otava**, Sušice (KT): * Šibeník: IX.2011 – ind. z Vysokých lávek

(J. Mokrý in litt.); **6760**: **Jihlava**, Petrovice (TR): VII.2005 – ind. (A. Toman in litt.); **6761**: **Březinka**, Trnava (TR): * část Březina: 2002 – ind. (V. Hlaváč in litt.); * rybník Malý bor: 2004 – ind. (Anděra 2011); X.2005 – ok. (Anděra 2011); II.2007 – ok. (P. Novák in Biolib 2007); **6762**: **Oslava**, Dolní Heřmanovice, Oslava (ZR): XII.2011 – ok. v obci (L. Jeřábková in AOPK ČR 2012); Naloučany (TR): * úsek mezi obcí a Ocmanicemi: II.2005 – ok. (J. Maloň & V. Kostkan in litt.); **Okarecký potok**, Studenec (TR): * rybník Vrbinec: IV.2010 – ok. na hrázi (L. Jeřábková in AOPK ČR 2012); **6764**: **Svratka**, Veverská Bitýška (BO): 2.VIII.2004 – transfer 5 jedinců (AV); **6765**: **Svratka**, Brno, Bystrc (BM): * Brněnská přehrada: IV.2005 – kad. (R. Zajíček in litt.); **6768**: **Pavlovický potok**, Pavlovice (VY): * rybník: 2002–2008 – ter. (M. Sklenář in litt.); XII.2007 – kad., ter. (M. Kovařík in litt.); **6769**: **Kotojedka**, Těšánky (KM): III.2009 – ind. (J. Moždiak in litt.); **6770**: **Mojena**, Záhlinice (KM), rybniční soustava: * Doubravický rybník: II.2009 – ok. na hrázi (J. Šafránek in Biolib 2009); X.2009 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2009); X.2010 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2010); * před Nemčickým rybníkem: XII.2003 – ter. (V. Kostkan in litt.); 2011 – polohrad (J. Šafránek in Biolib 2011); * Němčický rybník: II.2009 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2009); X.2009 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2009); * Pláňavský rybník: XI.2007 – ok. (V. John in Biolib 2007); X.2009 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2009); IV.2010 – ter. (J. Šafránek in Biolib 2010); XII.2011 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2010); * Svarovský rybník: 2002–2003 – ter. (Tupý & Šálek 2004); * tůň Čistá: 2002 – ter. (Tupý & Šálek 2004); 2011 – ter. (J. Šafránek in AOPK ČR 2012); * VKP Padělky (místně Skalky): 2002 – ter. (Tupý & Šálek 2004); 2004 – ter. (V. Tupý & P. Šálek in litt.); **Morava**, Kroměříž (KM): * letiště: XII.2006 – ok. (J. Novák in Biolib 2006); 2011 – ter. (M. Vymazal in AOPK ČR 2012); Střížovice (KM): * na soutoku s Rusavou: 2002–2003 – ter. (Tupý & Šálek 2004); 2004 – ter. (V. Tupý & P. Šálek in litt.); Tlumačov (ZL): * Kvasická štěrkovna: 2002–2003 – ter. (Tupý & Šálek 2004); 2004 – ter. (V. Tupý & P. Šálek in litt.); VII.2006 – okus (J. Novák in Biolib 2006); 26.III.2009 – ok. (M. Vočadlová in AOPK ČR 2012); III.2011 – okus (J. Šafránek in Biolib 2011); **Rusava**, Hulín (KM): * Hulínská štěrkopískovna: V.2008, III.2009 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2009); 2009, 2011 – ter. (J. Šafránek in litt.); **6771**: **Dřevnice**, Otrokovice (ZL): 2005–2006 – ter. (Anděra 2011); Zlín (ZL): * Malenovice: 2011 – ter. (V. Kostkan in litt.); * Louky: 2011 – ter. (V. Kostkan in litt.); * Prštné: 2011 – ter. (V. Kostkan in litt.); **Míškovický potok**, Míškovice (KM): 10.III.2008 – odchyt jedince (AV); **Mojena**, Otrokovice (ZL): 2005 – ok. (Anděra 2011); **Morava**, Otrokovice (ZL): 2005 – ok. (Anděra 2011); **Prštenský potok**, Zlín, Prštné (ZL): III.2006 – ind. sev. od obce (D. Bič in litt.); **6772**: **Dřevnice**, Lípa (ZL): 2005 – kad. (Anděra 2011); Zádveřice (ZL): X.2007 – ok. a skluzavky (Anděra 2011); III.2011 – ok. (O. Konvička in AOPK ČR 2012); **Fryštácký potok**, Zlín, Kostelec (ZL): * střelnice: III.2011 – ok. (M. Vocadlová in AOPK ČR 2012); XII.2011 – ok. (M. Vymazal in AOPK ČR 2012); **Kudlovský potok**, Zlín (ZL): IV.2009 – ind. 400 m od centra (J. Maloň in litt.); **6773**: **Chrastešovský potok** (bezejm. LS přít.), Chrastěšov (ZL): IV.2007 – ind. (V. Kostkan in litt.); **Lutoninka**, Vizovice (ZL): IV.2007 – odchyt jedince (V. Kostkan in litt.); **6845**: **Řezná**, Železná Ruda (KT): * Alžbětín: 2005–2007 – ter. (Anděra 2011); 2008 – ter. (Korbelová & Korbel 2009); 2009 – ter. (AV); 2010 – ter. (P. Kuchařová in AOPK ČR 2012); 2011 – ter. (AV); * Alžbětín, hranice: 2008 – ter. (Korbelová & Korbel 2009); * soutok s Jezerním potokem: 2008 – ter. (Korbelová & Korbel 2009); 2009–2010 – ter. (J. Mokrý in litt.); **6846**: **Kepelský potok**, Hartmanice (KT): * Keply: 2008 – ter. (Dohnal 2009); **Křemelná**, Prášily (KT): * Bor: 2011 – ter. (J. Mokrý in litt.); * rozc. U Křemelné: 2011 – ter. (J. Mokrý in litt.); **Prášilský potok**, Prášily (KT): * Vysoké Lávky: 2008 – ter. (Dohnal 2009); 2009, 2011 – ter. (J. Mokrý in litt.); **6861**: **Rokytná**, Šebkovice (TR): 2011 – ter. (M. Kratochvílová in litt.); **6862**: **Jihlava**, Dalešice (TR): VII.2004 – odchyt jedince (A. Toman in litt.); VI.2005 – odchyt jedince, vypuštěn u Vladislavi do vzdutí (A. Toman in litt.); Mohelno (TR): * rybník "Jezero": XI.2003 – ok. (Anděra & Červený 2004); **6864**: **Oslava**, Ivančice (BO): 2004 – ok. (Anděra 2011); 2008 – ok. nad druhým jezem (V. Kostkan in litt.); **6865**: **Svitava**, Chrlice (BM): VI.2003 – ind. (Anděra & Červený 2004); **Svratka**, Brno (BM): IV.2005 – ind. (TV Nova, 13.IV.2005); **6867**: **Mouřínovský potok**, Mouřínov (VY): 2010–2011 – ter. (V. Kostkan in litt.); **6869**: **Kyjovka**, Koryčany (KM): * Koryčanská přehrada: 2003 – ter. (Tupý & Šálek 2004); **Litenčický potok**, Litenčice, Kunkovice (KM): I.2012 – ter. (P. Vymazal & P. Šurbek in AOPK ČR 2012); **6870**: **Huštěnovický potok**, Huštěnovice (UH): XI.2004 – 6 hrází (J. Skryja in litt.); XI.2005 – ter. (AV); **Morava**, Babice (UH): 2004 – ter. (Anděra 2011); * Uhliska, bývalá štěrkovna: 2006 – ok.

(Slovácké noviny, 3.VIII.2009); Kněžpole (UH): * PR Kanada: III.2008 – ok. (Anděra 2011); **Salaška**, Velehrad (UH): VII.2011 – ter. (Anděra 2011); **6871**: **Bůrava**, Topolná (UH): IV.2011 – narušení ochranné hráze toku (H. Marášková in litt.); **Hlubocký potok**, Březolupy (UH): * rybník Hlubočky: 2008–2011 – ter. (V. Kostkan in litt.); **6874**: **Seninka**, Horní Lideč (VS): * Ličanský rybník: 14.IV.2009 – kad. (M. Vočadlová in AOPK ČR 2012); **6960**: **Rokytka**, Moravské Budějovice (TR): IV.2005 – ok. (p. Kostřica & p. Andrejkovič in litt.); * rybník Nový: 2003 – ter. (Noviny Třebíčska, 21.VIII.2004); Litohoř (TR): 2010 – ter., hráze (Třebíčský deník, 11.III.2011); **6961**: **Rokytná**, Příštpo (TR): VI.2005 – ind. (A. Reiter in litt.); **6962**: **Jihlava**, Skryje n. Jihlavou (TR): * Dukovany–ČOV, rybník: IX.2010 – okus (L. Jeřábková in AOPK ČR 2012); **Rokytná**, Horní Kounice (ZN): podzim 2005 – ind. (Anděra 2011); **Slatinský potok**, Rozkoš (ZN): * rybník Bukovinka: zima 2009/2010 – okusy (A. Reiter in litt.); 2010–2011 – ter. (A. Reiter in litt.); **6963**: **Rokytná**, Moravský Krumlov (ZN): V.2005 – ind. (Anděra 2011); * Týnský rybník: I.2009 – hrad, IV.2011 – hráz (A. Reiter in litt.); **6964**: **Jihlava**, Ivančice (BO): * meandr u Stříbského mlýna: 2007 – ter., XII.2008 – ok. (V. Kostkan in litt.); 2010 – ter. (I. Boháček in litt.); Ivančice, Alexovice (BO): II.2005 – hrad na ostrově v rybníku na levém břehu Jihlavy (J. Maloň & V. Kostkan in litt.); **6965**: **Jihlava**, Medlov (BO): 2002 – ok. (Anděra & Červený 2004); **Svratka**, Rajhradice (BO): I.2004 – ind. (Anděra & Červený 2004); **6967**: **Hunivky**, Klobouky u Brna, Bohumilice (BV): zima 2006 – ok. (Anděra 2011); Velké Hostěrádky (BV): * za fotb. hřištěm: V.2006 – ter. (O. Nedvěd in litt.); * most na silnici Velké Hostěrádky – Bohumilice: IV.2010 – hráz, ok. (Anděra 2011); **Spálený potok**, Dambořice (HO): 2004 – ter. (Anděra 2011); **Trkmanka**, Násedlovice (HO): VI.2004 – ind. (Anděra 2011); **6968**: **Lovčický potok**, Lovčice (HO): XI.2010 – ind. v Lovčickém poldru (Anonymus in litt.); **Kyjovka**, Kyjov (HO): XI.2005 – ind. (Anděra 2011); **6969**: **Dlouhá řeka**, Buchlovice (UH): * VN Nad Sovínem: zima 2011/2012 – ok. podél celé nádrže (H. Svobodová in litt.); **Moštěnka**, Hýsly (HO): * VN: 2003 – ok. a stopy (Anděra & Červený 2004); **Syrovínka**, Újezdec u Osvětiman (UH): 13.IV.2007 – kad. (V. Kostkan in litt.); **6970**: **Dlouhá řeka**, Polešovice (UH): IX.2003 – subadult. ind. (Anděra & Červený 2004); **Morava**, Kostelany n. Moravou (UH): 2002–2003 – ter. (Anděra & Červený 2004); Nedakonice (UH): IV.2009 – hráz, ok. ve strouze u trati ČD (J. Šafránek in Biolib 2009); Ostrožská Nová Ves (UH): * vodárenská nádrž a Závodí: III.2003–IV.2004 – 3 ind. (Anděra & Červený 2004); Staré Město (UH): * Baťův kanál: 2010 – kad. (V. Baláž in litt.); * rybářský revír Morava 10A – "Pod cukrovarem": 2009 – ok., ind. (V. Baláž in Biolib 2010); 2011 – ind. na slepém rameni Čerťák (V. Baláž in litt.): * slepá ramena: I.2007 – ok. u břehů, VIII.2007 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2007); **Petříkovec**, Ostrožská Nová Ves (UH): * soustava rybníků: IV.2010 – ok. (M. Zapletal in Biolib 2010); **Salaška**, Staré Město (UH): podzim 2011 – hráze na hranici Starého Města (V. Baláž in litt.); **6971**: **Hradčovický potok**, Hradčovice (UH): VIII.2009 – ind., hráz, ok. (P. Šimčík in litt.); **Olšava**, Popovice (UH): XI.2003 – ok. (Anděra & Červený 2004); **6972**: **Koménka**, Bojkovice (UH): IV.2007 – ind. (J. Maloň in litt.); **Olšava**, Uherský Brod (UH): 2006–2008 – ter. (P. Šimčík in litt.); Šumice (UH): 30.IV.2007 – ind. transfer (V. Kostkan in litt.); **Šťávnice** (**Horní Olšava**), Luhačovice (ZL): IV.2007 – ind. (Anděra 2011); Uherský Brod, Újezdec (UH): 2006 – ter. (J. Studený & O. Konvička in litt.); **7048**: **Vltava**, Lenora (PT): 2008 – ter. (J. Mokrý in litt.); 2009 – ter. (Prachatický deník, 7.III.2010); 2010 – ter. (J. Mokrý in litt.); **Teplá Vltava**, Volary (PT): * Soumarský most u Dobré: 2011 – ter. (J. Mokrý in litt.); **7049**: **Blanice**, Zbytiny, Spálenec (DO): 2009 – ter. (J. Mokrý in litt.); **7060**: **Dyje**, Vranov n. Dyjí (ZN): * pod hrází Vranovské přehrady: III.2011 – ok. (M. Valášek in litt.); **7062**: **Jevišovka**, Plaveč (ZN): * nad obcí: IV.2009 – okusy (A. Reiter in litt.); Tvořihráz (ZN): IV.2010 – ter. (Anděra 2011); **7063**: **Skalička**, Oleksovice (ZN): * PP Oleksovická mokřina: X.2006, VI.2007 – okusy (A. Reiter in litt.); **7064**: **Olbramovický potok**, Branišovice (BO): 2004–2005 – ter. (Anděra 2011); **7065**: **Dyje**, Ivaň (BO): * ostrov uprostřed Věstonické nádrže: 2011 – ter. (AV); * PP Betlém: X.2002 – ter. (V. Kostkan in litt.); III.2009 – ok. na sev. záp. okraji VD Nové Mlýny II., V.2009 – ok. za hrází střední nádrže VD Nové Mlýny (L. Nytra in Biolib 2009); XII.2011 – ok. při severní hrázi VD Nové Mlýny (J. Šafránek in Biolib 2011); * PP Dolní Mušovský luh: 2011 – ter. (AV); * tok z Pouzdřanského rybníku: 2011 – ter. (AV); * soutok Jihlavy a Svitavy: 2011 – ter. (AV); **Jihlava**, Pohořelice (BO): * úsek od silnice Přibice – Pohořelice po Smolín: I.2008–XII.2010 – ok., léto 2009 – ind. (A. Krása in AOPK ČR 2012); **7066**: **Dyje**, Velké Pavlovice (BV): III.2006 – ind. (J. Chytil in litt.); **Trkmanka**, Němčičky (BV): 2003–2005 – ok. (Anděra 2011); **7068**: **Kyjovka**, Dubňany (HO): * Jaro-

hněvický rybník: 27.II.2005 – kad. (P. Havlík in litt.); **7069**: **Baťův kanál**, Strážnice (HO): X.2002 – ind. (Anděra & Červený 2004); 2005–2006 – ter. (AV); Vnorovy (HO): * již. od křížení s Moravou: 2005–2007 – ter. již. od křížení s Moravou (AV); **Morava**, Strážnice (HO): * PP Osypané břehy: 2006–2007 – ter. (AV); 2006–2007, 2011 – ter. v PR Oskovec (AV); **Stolařka**, Bzenec (HO): 2002 – ok. (Anděra & Červený 2004); **Velička**, Strážnice (HO): X.2002 – ind. (Anděra & Červený 2004); **7070**: **Kozojídka**, Blatnice p. Sv. Antonínkem (HO): V.2011 – ter. (O. Konvička in AOPK ČR 2012); **Morava**, Kvačice (UH): 2002–2003 – ter. (Anděra & Červený 2004); Veselí n. Moravou (HO): * Šlajza: II.2006 – ok. (J. Javorová in litt.); * mrtvé rameno na Hrnčířských loukách: 2011 – ter. (V. Šimůnek in litt.); Veselí n. Moravou, Zarazice (HO): III.2003 – 2 ind., ok. (Anděra & Červený 2004); **Svodnice**, Veselí n. Moravou, Zarazice (HO): * část Borečný: XI.2010 – hráz a ok. (R. Maňák in AOPK ČR 2012); **Odlehčovací rameno Moravy**, Moravský Písek (HO): * Černé jezero: IX.2002 – ind. (Anděra & Červený 2004); **7071**: **Svodnice**, Blatnička (HO): * VN Blatnička: 1.IV.–20.VI.2005 – ind. (Anděra 2011); **7149**: **Vltava**, Nová Pec, Pěkná (PT): * mrtvé rameno: 2008 – ter. (Korbelová & Korbel 2009); 2009–2011 – ter. (J. Mokrý in litt.); * úsek Pěkná–Želnava: 2007–2010 – ok. (Anděra 2011); **Teplá Vltava**, Volary (PT): * lokalita Mrtvý luh: zima 2006/2007 – ind. (V. Kostkan in litt.); 2011 – ter. (J. Mokrý in litt.); Volary (PT): * Soumarský most u Dobré: 2008 – ter. (Dohnal 2009); **7151**: **Polečnice**, Staré Dobrkovice (CK): 1.VI.2010 – ind. odchyt (AV); **7161**: **Dyje**, Čížov (ZN): * Hardegg: zima 2011/2012 – ok. (M. Valášek in litt.); Havraníky (ZN): * Děvet mlýnů: V.2009 – ok. (O. Benešová in Biolib 2009); 2009–2011– ter. (M. Valášek in litt.); Lukov (ZN): * u zříceniny Nový Hrádek: zima 2011/2012 – ok. (M. Valášek in litt.); Vranov n. Dyjí (ZN): * Ledové sluje: V.2008 – ind., bez pobytových známek (M. Valášek in litt.); Znojmo (ZN): * Býčí skály: zima 2008 – ok. (Klebanová 2008); **7162**: **Dyje**, Znojmo (ZN): * úsek od Znojemské přehrady až po Oblekovický most: 2010–2011 – ind., ok. (Z. Valášek in litt.); **7163**: **Dyje**, Krhovice (ZN): 2002–2011 – ter. (A. Reiter in litt.); **7164**: **Dyje**, Drnholec (BV): X.2002 – ok. (Anděra & Červený 2004); IX.2009 – ok. (Anděra 2011); **Jevišovka**, Jevišovka (BV): ústí Jevišovky: zima 2009/2010 – ok. (A. Reiter in litt.); **7165**: **Dyje** (VD Nové Mlýny), Dolní Věstonice (BV): * archeologické naleziště Vysoké Zahrady: 2011 – ter. (AV); * bývalý Mušov: 2011 – ter. (AV); * Mušovská nádrž: II.2007 – ok. v jih. vých. části Nové Mlýny II (V. John in Biolib 2007); * Roviny: 2004 – ter. (J. Chytil in litt.); * ostrov I u cesty na Strachotín: 2011 – ter. (AV); * ostrov II u cesty na Strachotín: 2011 – ter. (AV); * ostrov I u Zelnice: 2011 – ter. (AV); * ostrov II u Zelnice: 2011 – ter. (AV); Perná (BV): III.2006 – ind. (J. Chytil ex. V. Kostkan 2006); **7166**: **Nová Dyje**, Bulhary (BV): * hlavní tok podél obce: 2003–2004 – ok. (Anděra & Červený 2004); 2004 – ter. (J. Chytil in litt.); 2006–2008 – ter. (AV); * Myslivna Panenský mlýn: 2005–2008 – ter. na hlavním toku (AV); * Azont: 2005–2008 – ter. (AV); * Dlouhé jezero: 2008 – ter. (AV); * Herdy (mezi Nejdkem a Lednicí): 2002–2003 – ter. (Anděra & Červený 2004); 2005–2008 – ter. (AV); * Křivé jezero: 8.VIII.2004 – odchyt jedince, transfer k Veverské Bítýšce (AV); Lednice (BV): * kanál Křivé jezero – NPP Pastvisko: 13.VIII.2004 – odchyt 2 jedinců, transfer k Veverské Bítýšce (AV); 2005–2008 – ter. na jezerech vých. od Dlouhého jezera (AV); * Nové jezero: 2006–2008 – ter. (AV); * NPP Pastvisko u Lednice: V.2009 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2009); 2005, 2007 – ter. v jižní části NPP (AV); * PP Květné jezero: 2008 – ter. (AV); Podivín (BV): 2005–2008 – ter. na strouze podél Trnkomanky (AV); Přítluky (BV): * Trníček: 2006–2007 – ter. (AV); * rybník a přilehlý závlahový kanál již. od obce: 2005–2008 – ter. (AV); * záp. od Mahenova jezera: 2005–2008 – ter. (AV); * vých. od Mahenova jezera: 2007 – ter. (AV); * u pískovny Fraumil: 2005–2008 – ter. (AV); * slepé rameno, vedle jezu: 2007 – ter. (AV); * NPR Křivé jezero: 2005–2008 – ter. na levém břehu v slepém rameni (AV); * Nové Mlýny: 2005–2006 – ter. na dvou místech NPR (AV); Rakvice (BV): * Trníček u vtoku do Jezera: 2005–2008 – ter. (AV); * Trníček před soutokem s Trkmankou: 2005, 2008 – ter. (AV); Zaječí (BV): * závlahový kanál podél cesty: 2005 – ter. (AV); * "podlouhlý rybník": 2007–2008 – ter. (AV); **Stará Dyje**, Lednice (BV): * kanál u Janova hradu: 2007–2008 – ter. (AV); * nad NPP Pastvisko: 2005–2008 – ter. (AV); * pod minaretem: 2005–2008 – ter. (AV); * u Janova hradu: 2005–2008 – ter. (AV); * u minaretu: 2005, 2007–2008 – ter. (AV); **Zámecká Dyje**, Bulhary (BV): * slepé rameno, u Nejdeckého hradiště: 2006–2007 – ter. (AV); * u Nejdeckého hradiště: 2005–2008 – ter. (AV); Lednice (BV): * jezírka sev. nad zahrádkářskou kolonií: 2005, 2007–2008 – ter. (AV); * na toku vedle Zámeckého rybníku: 2006–2007 – ter. (AV); 2008 – ter. na Zámeckém rybníku (AV); 2005–2008 – ter. na kanálu pod turbínou vodní el. (AV); * zahrádkářská kolo-

nie: 2005–2008 – ter. (AV); * Zámecký park: 29.VIII.2004 – odchyt 2 jedinců, transfer k Veverské Bítýšce (AV); **7167**: **Bílovický potok**, Rakvice, Trkmanský dvůr (BV): * část Rybníčky: 2006 – ter. (AV); **Nová Dyje**, Lednice (BV): * 500 m od Loveckého zámečku: 2007–2008 – ter. (AV); * most na cestě Ladná–Lednice: 2005–2008 – ter. (AV); * mrtvé rameno v části Žižkovské louky: 2006–2008 – ter. (AV); * pod soutokem s Trkmankou: 29.VIII.2004 – odchyt jedince, transfer k Veverské Bítýšce (AV); 2005–2008 – ter. (AV); Podivín, Rakvice (BV): * rybník před Trkmankou pod silnicí 422 z Podivína do Lednice: 2007–2008 – ter. (AV); **Prušánka**, Moravský Žižkov (BV): 2003–2004 – ok. (Anděra & Červený 2004); III.2008 – 3 ind. na Žižkovském rybníce (R. Dohnal in Biolib 2008); Velké Bílovice (BV): * rybník Velký Bílovec: 2006 – ter. (AV); **7168**: **Kyjovka**, Hodonín (HO): * Přívodní kanál, tzv. Teplý járek: 2008–2009 – ter. (AV); * Přívodní kanál, tzv. Teplý járek, Skařiny: 2009 – ter. (AV); ústí Přívodního kanálu, tzv. Teplého járku: 2007–2009 – ter. (AV); Lužice (HO): * 2 km po toku pod Lužickými rybníky: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * Průšánka a kanál nad rybníkem Nad sádkami: 2005–2007 – ter. (AV); * přítok do Písečného rybníku: 2005 – ter. (AV); * rybník Výtopa: 2005, 2007 – ter. (AV); Moravská Nová Ves (HO): * nad bývalou dostihovou dráhou: 2006–2009 – ter. (AV); Mutěnice (HO): 2003 – ok. na rybnících (Anděra & Červený 2004); IV. 2011 – ok. na rybníku U Vrby (A. Krása in AOPK ČR 2012); **Morava**, Hodonín (HO): * Stará Morava: 2003–2004 – ok. (Anděra & Červený 2004); 2006, 2007, 2009 – ter. (AV); * PR Skařiny, bezejmenný tok u mrtvého ramena: 2006–2007 – ter. (AV); * PR Skařiny, mrtvé rameno: 2005, 2007, 2009 – ter. (AV); * PR Skařiny, hlavní tok: 2006 – ter. na hlavním toku (AV); * soutok se Starou Moravou: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); **7169**: **Baťův kanál**, Petrov (HO): X.2002 – ind. (Anděra & Červený 2004); 2005 – ter. za obcí (AV); **Morava**, Hodonín (HO): * pod chatovou osadou mezi obcí a Rohatcem: 2005–2007 – ter. (AV); Rohatec (HO): * oblast Kučovánky: 2006–2007, 2011 – ter. (AV); * soutok s Radějovkou: 2005–2007, 2011 – ter. (AV); **Sudoměřický potok**, Sudoměřice (HO): * u vinohradu: 2010 – ter. (O. Konvička in AOPK ČR 2012); **7170**: **Kuželovský potok**, Tasov (HO): VII.2006 – ok., hráz (Anděra 2011); **Velička**, Kněždub (HO): II.2006 – 2 ind. (Anděra 2011); **7171**: **Velička**, Javorník (HO): 6.VI.2009 – kad. (P. Šimčík in litt.); Nová Lhota, Vápenky (HO): V.2006 – ok. (P. Šimčík in litt.), VII.2007 – ok. (P. Šimčík in litt.); **7250**: **Vltava**, Horní Planá, Hůrka (CK): * Lipno: V.2006 – ok. (Anděra 2011); **7265**: **Včelínek**, Mikulov (BV): * rybník Šibeník: XI.2005 – ok. (J. Chytil in litt.); 2006 – ter. (J. Chytil in litt.); II.2011 – ok. (P. Dedek in AOPK ČR 2012); **7266**: **Mušlovský potok**, Mikulov, Mušlov (BV): *Dolní Mušlovský rybník: 2006 – ter. (J. Chytil in litt.); **Valtický potok**, Valtice (BV): 18.IV.2011 – kad. na silnici (P. Heralt in AOPK ČR 2012); **Včelínek**, Hlohovec (BV): * Hlohovecký rybník: I.2003 – kad. (Anděra & Červený 2004); 2006–2007 – ter. ve východní části rybníka (AV); * Prostřední rybník: 2007, 2009 – ter. v jižní části rybníka (AV); IV.2010 – ok. (J. Šafránek in Biolib 2010); * Poholmy, ca. 800 m za Mlýnským rybníkem: 2005, 2007 – ter. (AV); Mikulov, Mušlov (BV): * Nový rybník: II.2007 – ter. (J. Chytil in litt.); **7267**: **Čistý járek**, Lanžhot (BV): * 1 km vých. od obce: 2005–2009 – ter. (AV); * 600 m jih. vých. od motorestu: 2005–2009 – ter. (AV); * sev. rybník u motorestu: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * u soutoku s Kopanicí: 2005–2009 – ter. (AV); **Dyje**, Břeclav (BV): * hlavní tok, ca. 1 km jih. záp. od obce Ladná: 2008 – ter. (AV); * hlavní tok a mrtvá ramena v oblasti Pajdavý kút: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * hlavní tok, v blízkosti chatové osady: 2006 – ter. (AV); * hlavní tok v části Novoveská: XII. 2010 – ter. (V. Sajfrt in AOPK ČR 2012); * jezírka jih. záp. od kempu Na Vodě: 2005–2008 – ter. (AV); * meandr nad rakouskou oblastí Föhrenwald: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * mrtvá ramena na pravém břehu v části Novoveská: 2006–2008 – ter. (AV); * rybník mezi Ladenskou strouhou a jejím bezejmenným přítokem: 2006, 2007 – ter. (AV); * slepé rameno ca. 800 m jih. záp. od obce Ladná: 2007 – ter. (AV); 2006–2008 – ter. u židovského hřbitova (AV); * u mostu na Třídě 1. Máje: 2005 – ter. v obci (AV); * železniční most jih. záp. od nádraží: 2006–2008 – ter. (AV); **Stará Dyje**, Břeclav (BV): * na toku pod kempem Na Vodě: 2005–2008 – ter. (AV); Břeclav, Charvátská Nová Ves (BV): * Hrdélky (bejezmenný tok mezi obcí a Poštornou): 2005–2008 – ter. (AV); * Rohatá, 400 m vých. od obce: 2005–2008 – ter. (AV); * Rohatá, ca. 1 km vých. od obce: 2005–2007 – ter. (AV); * Rohatá, sev. vých. od obce 2007 – ter. (AV); * rybník u Hájenky, kančí obora: 2006–2008 – ter. (AV); Břeclav, Poštorná (BV): * mrtvé rameno Podkova: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2006–2009, 2011 – ter. (AV); * soutok Dyje a Odlehčovacího ramena Dyje: 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * vodní

plocha u zámečku Pohansko: 2004 – migrace, ind. (Hamšíková 2005); 2011 – ter. (AV); 2009, 2011 – ter. na slepém rameni pod Pohanskem (AV); * zámeček Lány, 600 m S: 2009, 2011 – ter. (AV); * zámeček Lány, slepé rameno v části Krásná lípa: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2011 – ter. (AV); * zámeček Lány, SZ: 2005–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); zámeček Lány, vodní plocha: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); **Kopanice**, Lanžhot (BV): * nad soutokem s Čistým Járkem: 2006–2007 – ter. (AV): * u mostu dálnice D2: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * u železničního hraničního přechodu: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); **Kyjovka**, Lanžhot (BV): * bezejmenný přítok Kyjovky, tekoucího 1 km již. od obce: 2007–2008 – ter. (AV); * na toku jih. vých. pod obcí: 2005, 2007–2009 – ter. (AV); * rybník 1,5 km jižně od obce: 2008 – ter. (AV); * u mostu silnice D2: 2005–2009, 2011 – ter. (AV); Tvrdonice (BV): * mezi Kosticemi a Tvrdonicemi: 2008–2009 – ter. (AV); * PR Stiburkovska jezera: 2005–2009 – ter. na několika lokalitách (AV); * slepé rameno, rozcestník KČT "Tvrdonické polesí": 2005–2009 – ter. (AV); **Svodnice**, Lanžhot (BV): * 1 km záp. od obce Lanžhot: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2006–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný přítok z Břeclavi: 2005–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný tok, záp. od soutoku Kyjovky a Svodnice, u mostu: 2007, 2011 – ter. (AV); * nad soutokem s Kyjovkou: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005, 2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * slepá ramena, v části Štěpnička: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2008, 2011 – ter. (AV); * úsek nad soutokem s bezejmenným potokem tekoucím z Břeclavi: 2005–2007 – ter. (AV); **Včelínek**, Břeclav (BV): * bezejmenný tok mezi NS Lužní les a Dyjí: 2005–2008 – ter. (AV); * bezejmenný tok jih. vých. od hájovny Lubeš, pod elektrickým vedením: 2005, 2008 – ter. (AV); * meandr, 2 km od Mlýnského rybníka: 2005–2008 – ter. (AV); * most – Valtická alej, rozcestí: 2005, 2008 – ter. (AV); Poštorná (BV): * u soutoku s Odlehčovacím ramenem Dyje: 2005, 2008 – ter. (AV); **7268**: **Čistý Járek**, Tvrdonice (BV): * tok končící ve slepém rameni řeky Moravy: 2006–2009 – ter. (AV); * u rozcestníku KČT "Tvrdonické polesí": 2005–2007, 2009 – ter. na toku (AV); **Kopanice**, Mikulčice (BV): * 700 m jih. záp. od Mikulčického hradiště: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); Moravská Nová Ves (BV): * nad rozcestníkem KČT "Anglická alej": 2006–2007, 2009 – ter. (AV); * pod rozcestníkem KČT "Anglická alej": 2006–2007, 2009 – ter. (AV); Týnec (BV): * 1,5 km východně od obce: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); **Kyjovka**, Moravská Nová Ves (BV): * štěrkovna: 2005–2007 – ter. 3× (AV); * u silnice: 2008–2009 – ter. (AV); * u štěrkovny: 2002 – ter. (p. Koukal in litt.); 2005–2009 – ter. (AV); Tvrdonice (BV): * mezi obcí a Týncem: 2005–2009 – ter. (AV); * na Kostěnici: 2006–2007, 2009 – ter. (AV); Týnec (BV): 2003 – ok. (Anděra & Červený 2004); **Morava**, Mikulčice (HO): * PR Skařiny: 2006 – ter. (AV); Moravská Nová Ves (BV): * jez v blízkosti Samoty u Moravy: 2005–2009 – ter. (AV); Tvrdonice (BV): * jih. vých. od PR Stiburkovská jezera: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * slepé rameno u Památníku obnovy lužního lesa: 2006–2009 – ter. (AV); * část Rýnava: 2006–2007, 2009 – ter. (AV); Týnec (BV): * na slepých ramenech Moravy v obci: 2005–2007, 2009 – ter. (AV); * nad slepými rameny Moravy: 2007, 2009 – ter. (AV); **7350**: **Ježová**, Přední Výtoň, Svatý Tomáš (CK): I.–III.2009 – ok. (Anděra 2011); **7367**: **Dyje**, Lanžhot (BV): * 2 mrtvá ramena na LB, oblast Kopánky: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005), 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * Bunkrové rameno: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * hlavní tok před soutokem s Kyjovkou: 2005–2009, 2011 – ter. na toku (AV); * Košárské louky u Bunkrového ramena: 2007–2009 – ter. (AV); * meandr a mrtvé rameno, oblast Tmavá: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2005–2007, 2009, 2011 – ter. na toku nebo mrtvém rameni (AV); * mrtvé rameno Ledvinky: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * pod Bunkrovým ramenem: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2009, 2011 – ter. (AV); * podlouhlé jezero na Košárských loukách: 2007–2009, 2011 – ter. (AV); * soutok s Kyjovkou: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2006, 2008–2009, 2011 – ter. (AV); * u soutoku s Moravou: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * vodní plocha 1300 m již. od Melabonu: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2009 – ter. (AV); * vodní plocha 800 m již. od Melabonu: 2006–2009, 2011 – ter. (AV); * Melabon: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2006–2008, 2011 – ter. (AV); * Štros flek: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); **Kladník**, Lanžhot (BV): * Dědovy louky: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009 – ter. (AV); * Zezulovo rameno: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2005, 2007–2009, 2011 – ter. (AV); * Dědova louka: 2011 – ter. (AV); * Hradisko: 2007 – ter. (AV); * Polínkový flek: 2011 – ter. (AV); **Kopanice**, Lanžhot (BV): * bezejmenný tok spojující Kopanici a Vlčí struhu: 2003 – ter. (Hamšíková

2005); 2009 – ter. (AV); * mezi Rožkem a U Jelení louky: 2005, 2007 – ter. (AV); * Stárkovský les: 2008–2009, 2011 – ter. (AV); * sev. od JZD, mezi D2 a Moravou – Kopanka, Travný, Šance: 2007–2009 – ter. (AV); * rozhraní oblastí Kulaté/Uhliska/Stárkovský les: 2009 – ter. (AV); * u bývalého JZD: 2003–2004 (Hamšíková 2005); 2008–2009, 2011 – ter. (AV); **Kyjovka**, Lanžhot (BV): * bezejmenný potok mezi Kyjovkou a Vlčí struhou u Zaječího jezera: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); * bezejmenný potok mezi Kyjovkou a Vlčí struhou, severní část Chorvatské seče: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); * bezejmenný tok, oblast Jámy, ca. 1,2 km jih. záp. od soutoku Kyjovky se Svodnicí: 2009, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný přítok Kyjovky v jih. záp. cípu NPR Ranšpurk U Jilmu: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2006, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný tok sev. záp. od Ruských domů, U Uhlisek: 2009, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný tok tekoucí podél východní části Ruských domů, v Hraždění a u Myslivcovy louky: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005, 2009, 2011 – ter. (AV); * bezejmenný tok vých. od NPR Ranšpurk, Ledviny: 2009, 2011 – ter. (AV); * hlavní tok, ca. 1 km proti proudu od soutoku s Dyjí, Uhliska až Pláky: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2005–2009 – ter. (AV); * hlavní tok, Čertová a Písečná: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005, 2007, 2009 – ter. (AV); III.2011 – ok. (V. John in Biolib 2011); 2011 – ter. (AV); * hlavní tok, U Císařské louky: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * meandr na bezejmenném PS přítoku (dalším za Svodnicí), Krásné doly/Na Sviňáckých: 2006–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * mrtvé rameno pod soutokem s Kopanicí, Jelenní louka: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * soutok s bezejmenným PS přítokem (dalším za Svodnicí), Rožek: 2002 – ter. (Hamšíková 2003); 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2009, 2011 – ter. (AV); * za soutokem Kyjovky se Svodnicí, alej Křenová a Bačová: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2006–2009, 2011 – ter. (AV); **Morava**, Lanžhot (BV): * ca. 2 km po toku od hraničního přechodu Břeclav u Vrabelovy chaty: 2005–2009, 2011 – ter. na toku (AV); * hlavní tok a mrtvé rameno za soutokem s Myjavou: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * hlavní tok, Hradisko: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * hlavní tok u soutoku s Dyjí: 2006, 2011 – ter. (AV); * hraniční přechod Břeclav, oblast Ferencova louka: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2009, 2011 – ter. (AV); * Soutok s Dyjí: 2008 – ter. (AV); **Vlčí Struha**, Lanžhot (BV): * bezejmenný přítok U Rybníčku/Doubravenská louka: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005, 2009, 2011 – ter. (AV); * meandr 500m na východ od Ruských domů: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005–2007 – ter. (AV); * na soutoku s bezejmenným PS přítokem, U Cahnovského pralesa: 2006–2007, 2009 – ter. (AV); * nad soutokem s bezejmenným PS přítokem, U Cahnovského pralesa: 2003 – ter. (Hamšíková 2005); 2006–2007, 2009, 2011 – ter. (AV); * oblast U Čtyř lip: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2005, 2009, 2011 – ter. (AV); * před soutokem s Moravou: 2005, 2009 – ter. (AV); * sev. od U Čtyř lip: 2006, 2009, 2011 – ter. (AV); * v meandru vých. od NPR Cahnov – Soutok, Chorvatská seč/U Pěkné lípy: 2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2006 – ter. (AV); * za soutokem s Kladníkem, U Pytlácké boudy: 2003–2004 – ter. (Hamšíková 2005); 2011 – ter. (AV).

SUMMARY

We summarize data documenting spreading of the Eurasian beaver in the Czech Republic during the period 2002–2012. We used two main expressions of the presented data. Once a settlement was found (from data analysed in previous projects or after assessment of cited or obtained records), this settlement was indicated as a territory. We could not determine the existence of a territory based purely upon written reference to beaver activity; such records were not indicated as a territory (original beaver evidence was kept). The presented data may help to study and understand the causes of such rapid population development in the future (for these purposes, see the Methods; a list of abbreviations used in the text is presented there in English).

Our paper is the second contribution to this broad topic, following the publication by Šafář (2002). At present, the distribution in the Czech Republic is isolated in three main populations. Whereas the Moravian populations (southern and central parts of the Morava river) met already in the 1990s, populations in northern and western Bohemia remain isolated from each other. Continuous dispersal of the Bohemian populations has been observed, however, and thus their future meeting is expected. The Silesian popu-

lation, located on the Odra River and its tributaries, shows low densities even though the colonization process began there almost 20 years ago. Dense populations approaching the carrying capacity are found on the rivers of Morava and Dyje. Today, population development has been continuing upstream along their tributaries into the surrounding agricultural landscape. The western part of the Czech Republic has been colonized by populations from Bavaria migrating across the border mountains of Šumava (Bohemian Forest) and Český les and along the Ohře River. All three migration routes allowed beavers to colonize such inland rivers as the Vltava, Otava, Úslava, Úhlava, Radbuza, Mže and Ohře, where large freshly dispersed populations have been established. Recent settlement of the region includes the lower stretch of the Berounka River, while all upstream tributaries have been occupied successfully and densely. Dispersing populations have also been found on the rivers of Sázava and Orlice in eastern Bohemia. Only a few occupied locations have been recorded: two localities on the Orlice and two on the Sázava. Last but not least, beavers have begun settling on the lower part of the Elbe, where a small but dense enough population exists. In the past two years, the first dispersers have overcome a large weir and have begun spreading upstream along the Elbe.

We can conclude that the Morava river basin is already fully populated and that the lower stretches of the Dyje are also saturated. The colonization process is in progress in Central Bohemia, where there are four migration routes: the Berounka River with settlement from western Bohemia, Sázava River with migrants from the Jihlava and Svratka watershed, Orlice River from the cross-border spreading, and Elbe River with upstream dispersion. We estimate that within the next 5 years (10 years at latest) these isolated beaver populations will be interconnected into a single large and extensive network. The migration process will slowly decline over the next 10 years, while population density will rise.

No repatriation attempts took place during the monitored period (with the exception of one conservation transfer at the Svratka River). The described progress of beaver expansion is an extraordinary example of large mammalian settlement. From a conservation point of view, we dare to say that restoration of the Eurasian beaver populations is one of the most successful repatriation projects in the history of the Czech Republic.

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom poděkovali všem, kteří sebrali, publikovali anebo poskytli své údaje o šíření bobra v naší zemi. Poděkování patří jednak profesionálům, kteří výraznou měrou přispěli k množství údajů v této práci (řazeno abecedně): Vít Dvořák, Lenka Hamšíková, Jana Korbelová, Josef Korbel, Vlastimil Kostkan, Jaroslav Maloň, Jan Mokrý, Václav Říš, Miroslav Rybář, Lenka Válková. Velký dík patří i dalším nejmenovaným profesionálním zaměstnancům ochrany přírody, kteří byli ochotni se o své údaje podělit. Obdiv a vděčnost mají dobrovolníci a nadšenci, kteří z lásky k přírodě nezištně mapují a zaznamenávají vše, co se v přírodě hne; hodné ocenění je zaslání všech údajů ať již nám, či do některé z nálezových databází. Dále velmi děkujeme tvůrcům nálezových databází ND OP a Biolib.cz za to, že zde lze publikovat nálezy a zároveň děkujeme za svolení k jejich publikování v tomto textu. V neposlední řadě děkujeme i donátorům některých projektů, v rámci nichž byly mnohé údaje sebrány zejm. Monitoring bobra evropského v ČR (hrazen AOPK ČR), projekt VaV MŽP ČR SP-2D4-52-07 a grantů CIGA ČZU (41110/1313/3131) a IGA FŽP ČZU (41110/1312/3131, 41110/1644/6436, 42110/1312/3124, 42110/1312/3137).

LITERATURA

Albrechtová A., Vorel A., Korbelová J., Saveljev A., Maloň J. & Munclinger P., 2011: Hybridní původ bobrů ve střední Evropě a míra jejich genetické variability. Pp.: 20–21. In: Bryja J., Řehák Z. & Zukal J. (eds.): *Zoologické dny. Brno 2011*. UBO AV ČR, Brno, 282 pp.

Aleksiuk M., 1968: The metabolic adaptation of the beaver (*Castor canadensis* Kuhl) to the arctic energy regime. *Canadian Journal of Zoology*, **47**: 965–79.

Anděra M., 1999: *České názvy živočichů II. Savci* (*Mammalia*). Národní muzeum, Praha, 148 pp.

Anděra M., 2011: Current distributional status of rodents in the Czech Republic (Rodentia). *Lynx*, *n. s.*, **82**: 5–82.

Anděra M. & Červený J., 2004: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. IV. Hlodavci* (*Rodentia*) – *část 3. Veverkovití* (*Sciuridae*), *bobrovití* (*Castoridae*), *nutriovití* (*Myocastoridae*). Národní muzeum, Praha, 76 pp.

Anděra M. & Hoffmannová A., 2010: Savci Křivoklátska. *Bohemia Centralis*, **31**: 421–438.

AOPK ČR, 2012: *Nálezová databáze ochrany přírody*. URL: http://portal.nature.cz.

Babik W., Durka W. & Radwan J., 2005: Sequence diversity of the MHC DRB gene in the Eurasian beaver (*Castor fiber*). *Molecular Ecology*, **14**: 4249–4257.

Benda P. & Šutera V., 1996: Bobr evropský (*Castor fiber albicus* Matschie) na řece Labi. *Ochrana Přírody*, **51**: 73–75.

Biolib, 1999–2012: Mapování savců ČR. In: Anděra M. (ed.): *Biolib*. URL: http://www.biolib.cz.

Červený J., Málková P. & Bufka L., 2000: Současné rozšíření bobra evropského (*Castor fiber*) v západních a jižních Čechách. *Lynx*, *n. s.*, **31**: 13–22.

Danilov P. I. & Kanshiev V. Y., 1983: The state of populations and ecological characteristics of European and Canadian beavers in the northwestern USSR. *Acta Zoologica Fennica*, **174**: 95–97.

Dâkov V. J., 1975: *Bobry evropejskoj časti Sovetskogo Soûza*. Moskovskij rabočij, Moskva, 259 pp.

Doboszynska T. & Zurowski W., 1983: Reproduction of the European beaver. *Acta Zoologica Fennica*, **174**: 123–126.

Dohnal R., 2009: *Přehled současného výskytu bobra evropského na území národního parku Šumava jako podklad k jednání o naplňování tzv. zonace diferencované ochrany bobra evropského v České republice*. Nepubl. zpráva. AOPK ČR, Praha, 4 pp.

Donkor N. T. & Fryxell J. M., 1999: Impact of beaver foraging on structure of lowland boreal forests of Algonquin Provincial Park, Ontario. *Forest Ecology and Management*, **118**: 83–92.

Ducroz J. F., Stubbe M., Saveljev A. P., Heidecke D., Samjaa R., Ulevicius A., Stubbe A. & Durka W., 2005: Genetic variation and population structure of the Eurasian beaver *Castor fiber* in Eastern Europe and Asia based on mtDNA sequences. *Journal of Mammalogy*, **86**: 1059–1067.

Durka W., Babik W., Ducroz J. F., Heidecke D., Rosell F., Samjaa R. Č., Saveljev A. P., Stubbe A., Ulevicius A. & Stubbe M., 2005: Mitochondrial phylogeography of the Eurasian beaver *Castor fiber* L. *Molecular Ecology*, **14**: 3843–3856.

Dzieciolowski R. & Gozdziewski J., 1999: The reintroduction of European beaver (*Castor fiber*) in Poland: a sucess story. Pp.: 31–35. In: Busher P. E. & Dzieciolowski R. (eds.): *Beaver Protection, Management and Utilization in Europe and North America*. Kluwer Academic & Plenum Press, New York, 182 pp.

Fryxell J. M., 2001: Habitat suitability and source-sink dynamics of beavers. *Journal of Animal Ecology*, **70**: 310–316.

Fustec J., Lode T., Le Jacques D., Cormier J. P. & Cedex A., 2001: Colonization, riparian habitat selection and home range size in a reintroduced population of European beavers in the Loire. *Freshwater Biology*, **46**: 1361–1371.

Gabrys G. & Wazna A., 2003: Subspecies of the European beaver *Castor fiber* Linneaus 1758. *Acta Theriologica*, **48**: 433–439.

Halley D. J. & Rosell F., 2002: The beaver's reconquest of Eurasia. Status, population development and management of a conservation success. *Mammalian Review*, **32**: 153–178.

Halley D., Rosell F. & Saveljev A., 2012: Population and distribution of Eurasian beaver (*Castor fiber*). *Baltic Forestry*, **18**: 168–175.

Hamšíková L., 2003: *Prostorová disperze a populační hustota bobra evropského (Castor fiber L. 1758) v prostoru soutoku Moravy a Dyje*. Nepubl. bakalářská práce. Katedra ekologie PřF, Univerzita Palackého, Olomouc, 46 pp.

Hamšíková L., 2005: *Prostorová disperze a populační hustota bobra evropského* (*Castor fiber L. 1758*) *v prostoru soutoku Moravy a Dyje*. Nepubl. diplomová práce. Katedra ekologie PřF, Univerzita Palackého, Olomouc, 59 pp.

Hartman G., 1994: Long-term population development of a reintroduced beaver (*Castor fiber*) population in Sweden. *Conservation Biology*, **8**: 713–717.
Hartman G., 1995: Patterns of spread of a reintroduced beaver *Castor fiber* population in Sweden. *Wildlife Biology*, **1**: 97–103.
Heidecke D., 1984: Investigations of ecology and population dynamics of the European beaver. *Zoologische Jahrbücher*, *Abteilung für Systematik*, **111**: 1–41.
Heidecke D., 1986: Bestandssituation und Schutz von *Castor fiber albicus* (Mammalia, Rodentia, Castoridae). *Zoologische Abhandlungen*, *Staatliches Museum für Tierkunde Dresden*, **41**: 111–119.
Heidecke D., 1989: Ökologische Bewertung von Biberhabitaten. *Säugertierkundliche Informationen*, **3**: 13–28.
Heidecke D., Dolch D. & Teubner J., 2003: Zur Bestandsentwicklung von *Castor fiber albicus*. *Landesmuseen Neue Serie Denisia*, **9**: 123–130.
Hinze G., 1950: *Der Biber.* Akademie Verlag, Berlin, 216 pp.
Jenkins S. H., 1975: Food selection by beavers. A multidimensional contingency table analysis. *Oecologia*, **21**: 157–173.
Klebanová L., 2008: Předpoklady osídlení NP Podyjí-Thayatal bobrem evropským. Pp.: 169–179. In: Tuf I. H. & Kostkan V. (eds.): *Výzkum v ochraně přírody, Sborník abstraktů z konference uspořádané 9.–12. září 2008 v Olomouci*. Tribun EU, Brno, 71 pp.
Kollar H. P. & Seiter M., 1990: *Biber in den Donau-Auen von Wien. Eine erfolgreiche Wiederansiedlung*. Verein für Ökologie und Umweltforschung, Wien, 75 pp.
Korbelová J. & Korbel J., 2009: *Výskyt bobra evropského na Šumavě*. Nepubl. zpráva. Katedra ekologie FŽP, Česká zemědělská univerzita, Praha, 8 pp.
Kostkan V. & Lehký J., 1997: The Litovelské Pomoraví floodplain forest as a habitat for the reintroduction of the European beaver (*Castor fiber*) into Czech Republic. *Global Ecology and Biogeography Letters*, **6**: 307–310.
Krojerová-Prokešová J., Barančeková M., Hamšíková L. & Vorel A., 2010: Feeding habits of reintroduced Eurasian beaver: spatial and seasonal variation in the use of food resources. *Journal of Zoology*, *London*, **281**: 183–193.
Lavrov L. S., 1981: *Bobry Palearktiki*. Izdatel'stvo Voronežskogo Univerziteta, Voronež, 272 pp.
Mikulica O., 1994: Výskyt bobra na jižní Moravě. *Živa*, **80**: 185–186.
Mokrý J., 2011: Bobři a Šumava. *Šumava*, **1**: 18–19.
Niklfeld, H., 1971: Bericht über die Kartierung der Flora Mitteleuropas. *Taxon*, **20**: 545–571.
Nolet B. A., Hoekstra A. & Ottenheim M. M., 1994: Selective foraging on woody species by the beaver *Castor fiber*, and its impact on a riparian willow forest. *Biological Conservation*, **70**: 117–128.
Novak M., 1987: Beaver. Pp.: 282–312. In: Novak M., Baker J. S., Obbard M. E. & Malloch B. (eds.): *Wild Furbearer Management and Conservation in North America*. Ontario Trappers Association, North Bay, Ontario, 1150 pp.
Nováková I., 2007: *Analýza možného výskytu bobra kanadského* (*Castor canadensis*) *na území ČR*. Nepubl. diplomová práce. Katedra ekolgie FŽP, Česká zemědělská univerzita, Praha, 59 pp.
Porazíková P., 2010: *Výskyt bobra evropského na Tachovsku a Borsku*. Nepubl. diplomová práce. Katedra ekolgie FŽP, Česká zemědělská univerzita, Praha, 71 pp.
Rosell F., Bozser O., Collen P. & Parker H., 2005: Ecological impact of beavers *Castor fiber* and *Castor canadensis* and their ability to modify ecosystems. *Mammal Review*, **35**: 248–276.
Růžičková J., 2010: *Výskyt bobra evropského v Karlovarském kraji*. Nepubl. bakalářská práce. Katedra ekolgie FŽP, Česká zemědělská univerzita, Praha, 66 pp.
Rybář M., 2004: *Rozšíření*, *početnost*, *výběr stanovišť a velikost teritorií bobra evropského* (*Castor fiber*) *na dolním toku Labe*. Nepubl. diplomová práce. Katedra ekolgie FŽP, Česká zemědělská univerzita, Praha, 98 pp.
Rybář M. & Vorel A., 2004. *Zpráva o aktuálním stavu populace bobra evropského* (*Castor fiber L. 1758*) *na české části Labe*. Nepubl. zpráva. Katedra ekolgie FŽP, Česká zemědělská univerzita, Praha, 8 pp.

Schwab G. & Schmidbauer M., 2003: Beaver (*Castor fiber* L., *Castoridae*) management in Bavaria. *Landesmuseen Neue Serie Denisia*, **9**: 99–106.

Schwab G., Dietzen W. & Lossow G. V., 1994: Biber in Bayern. Entwicklung eines Gesamtkonzeptes zum Schutz des Bibers. Pp.: 9–44. In: Bayerisches Landesamt für Umweltschutz (ed.): *Biber*. Schriftenreihe des Bayerischen Landesamtes für Umweltschutz, München, 128 pp.

Sun L., Müller-Schwarze D. & Schulte B. A., 2000: Dispersal pattern and effective population size of the beaver. *Canadian Journal of Zoology*, **78**: 393–398.

Svendsen G. E., 1980: Population parameters and colony composition of beaver (*Castor canadensis*) in Southeast Ohio. *The American Midland Naturalist*, **104**: 48–56.

Šafář J., 2002: Novodobé rozšíření bobra evropského (*Castor fiber*L., 1758) v České republice. *Příroda*, **13**: 161–196.

Šuhaj J. & Stolarczyk J., 2005: Výskyt bobr evropského (*Castor fiber*) v Poodří. *Poodří*, **2**: 11–16.

Tattersall F., 1999: *Castor fiber*. Pp.: 258–259. In: Mitchell-Jones A. J., Amori G., Bogdanowicz W., Kryštufek B., Reijnders P. J. H., Spitzenberger F., Stubbe M., Thissen J. B. M., Vohralík V. & Zima J. (eds.): *The Atlas of European Mammals*, Academic Press, London, 496 pp.

Tupý V. & Šálek P., 2004: *Výskyt bobra evropského* (*Castor fiber*) *na okrese Kroměříž v letech 1992–2003*. Nepubl. zpráva. Referát životního prostředí KÚ Zlínského kraje, Hulín, 10 pp.

Valachovič D., 1997: Dvadsať rokov od návratu bobra. *Chranené Územia Slovenska*, **2**: 21–25.

Veron G., 1992. Histoire biogeographique du castor d'Europe, *Castor fiber*. *Mammalia*, **56**: 87–108.

Vitáček Z., 2011: Bobr evropský (*Castor fiber*) se vrátil na Českolipsko. *Vlastivědný Sborník Českolipska*, **20**: 487–492.

Vondráček R., 2005: *Vyhodnocení pobytových stop bobra evropského jako podklad pro stanovení početnosti populace u VLS Lipník nad Bečvou*. Nepubl. bakalářská práce. Ústav ochrany lesa a myslivosti LDF, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno, 52 pp.

Vorel A. & Kostkan V., 2005: Rešerše a hodnocení realizovaných a probíhajících projektů aktivní ochrany bobra evropského (*Castor fiber*) v České republice. Pp.: 407–414. In: Kumstátová T., Nová P. & Marhoul P. (eds.): *Hodnocení projektů aktivní podpory ohrožených živočichů v České republice*. AOPK ČR, Praha, 432 pp.

Vorel A. & Nováková I., 2007: Genetické a taxonomické aspekty rodu *Castor v* Evropě. Pp.: 91–102. In: Paule L., Urban P., & Gömöry P. (eds.): *Genetika poľovnej zveri a voľne žijúcich živočíchov*. TU Zvolen, Zvolen, 114 pp.

Wilsson L., 1971: Observations and experiments on the ethology of the European beaver (*Castor fiber* L.): A study in the development of phylogenetically adapted behaviour in a highly specialized mammal. *Viltrevy*, **8**: 117–261.

Zahner V., 1997. *Der Biber in Bayern.* Berichte aus der Bayerischen Landesanstalt für Wald und Forstwirtschaft, München, 62 pp.

Zahradnický J. & Mackovčin P. (eds.), 2004: *Plzeňsko a Karlovarsko*. In: Mackovčin P. & Sedláček M. (eds.): *Chráněná území ČR – svazek XI*. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 588 pp.